

**OSNOVNA ŠOLA ŠENČUR**

**RAZISKOVALNA NALOGA**

**PSIHOLOGIJA**

**NAJSTAREJŠI SO NAJBOLJ PAMETNI  
RESNICA ALI MIT?**

**Avtorici**

**Lara Bogataj**

**Tamara Mali**

**Mentorici**

**Hana Hiršman, dipl. psih. (UN)**

**Mateja Potočnik Poljanšek, univ. dipl. psih.**

**Šenčur, marec 2023**

# KAZALO

|                                                              |          |
|--------------------------------------------------------------|----------|
| <b>NAJSTAREJŠI SO NAJBOLJ PAMETNI RESNICA ALI MIT? .....</b> | <b>2</b> |
| 1. Povzetek .....                                            | 2        |
| 1.1. Ključne besede .....                                    | 2        |
| 1.2. ZAHVALA .....                                           | 2        |
| 2. Uvod.....                                                 | 3        |
| 2.1. Hipoteze .....                                          | 4        |
| 3. OSEBNOST .....                                            | 5        |
| 3.1. Teorija o petih temeljnih dimenzijah.....               | 5        |
| 3.2. Področja osebnostne strukture .....                     | 6        |
| 3.2.1. FIZIČNE OZ. TELESNE ZNAČILNOSTI .....                 | 6        |
| 3.2.2. TEMPERAMENTNE LASTNOSTI.....                          | 6        |
| 3.2.3. ZNAČAJSKJE LASTNOSTI .....                            | 7        |
| 3.2.4 SPOSOBNOSTI .....                                      | 7        |
| 3.3. PSIHOLOŠKE IGRE.....                                    | 7        |
| 3.4. VRSTNI RED ROJSTVA .....                                | 7        |
| 3.4.1. PRVOROJENEC .....                                     | 7        |
| 3.4.2. DRUGOROJENEC .....                                    | 8        |
| 3.4.3.TRETJE ALI KASNEJE ROJENI .....                        | 8        |
| 4. METODA.....                                               | 9        |
| 5. REZULTATI.....                                            | 10       |
| 6. INTERPRETACIJA.....                                       | 19       |
| 7. SKLEP/ZAKLJUČEK .....                                     | 22       |
| 8. VIRI .....                                                | 24       |
| 9. PRILOGA .....                                             | 25       |
| 9.1. ANKETA: .....                                           | 25       |
| 9.2. HISTOGRAMI .....                                        | 42       |

# NAJSTAREJŠI SO NAJBOLJ PAMETNI RESNICA ALI MIT?

## 1. Povzetek

Že od nekdaj so bile vidne razlike med sorojenci. Vendar te niso odvisne le od okolja v katerem živimo, temveč tudi od vrstnega reda rojstva. Tega se večina staršev ne zaveda in zato napačno obravnavajo svoje otroke, kar predstavlja problem v njihovem otroštvu. V najini raziskovalni nalogi želiva raziskati, na katere osebnostne značilnosti vpliva vrstni red rojstva in kako drugačno obravnavanje s strani staršev zmanjšati. Zdi se nama, da bova to najlažje prikazali z anketo, ki jo bodo izpolnili učenci zadnje triade in nekateri dijaki. Skozi najino odraščanje sva opazili kar nekaj razlik med najinimi sovrstniki in na podlagi tega ter raziskav drugih sva ugotovili, da je vsem nekaj skupnega. Večina je prišla do rezultatov, da so najstarejši najbolj odgovorni in motivirani za uspeh, drugorojeni niso deležni tolikšne pozornosti staršev in najmlajši največkrat izberejo tretjo pot (kariera, potovanje..). To pa bova zdaj še dokončno raziskali.

### 1.1. Ključne besede

- vrstni red rojstva
- osebnostne razlike
- položaj v družini
- odnos med sovrstniki

### 1.2. ZAHVALA

Zahvaljujemo se svojima mentoricama, psihologinjama Hani Hiršman in Mateji Potočnik Poljanšek za podporo in usmerjanje pri nastanku te raziskovalne naloge.

Zahvalili bi se tudi vsem učencem 7., 8. in 9. razreda OŠ Šenčur, dijakom 2. letnika Gimnazije Kranj ter 3. letnika Gimnazije Franceta Prešerna Kranj za reševanje najine spletne ankete.

Hvala tudi najinim domačim za strpnost, podporo in razumevanje.

## 2. Uvod

**Psihologija** je znanost o duši, o duševnosti (grški izvor: psyche logos: znanost o duši). Vendar psihologija ne preučuje le duševnih pojavov, temveč tudi telesne procese in obnašanje, ki so z njimi tesno povezani (Kompore idr., 2002). Je zelo razvejana veda, ki se deli na različne panoge:

- eksperimentalna psihologija (duševno delovanje pri odraslih),
- razvojna psihologija (razvoj duševnih procesov posameznika),
- kognitivna psihologija (spoznavni procesi),
- fiziološka psihologija (osnove vedenja in telesni ter čustveni odzivi),
- socialna psihologija (obnašanje v družbi),
- psihopatologija (duševne motnje).

Psihologija je razmeroma mlada znanost katere korenine segajo v filozofijo in druge naravoslovne znanosti (predvsem biologijo, medicino in fiziko). Hermann Ebbinghaus (v Kompore idr., 2002) je rekel tudi, da ima psihologija kratko zgodovino, toda dolgo preteklost, s čimer je hotel povedati, da teoretiziranje psiholoških pojavov obstaja že veliko dlje kot veda sama, ki pa se je razvila šele ob koncu 19. stoletja.

Psihologija se ukvarja s preučevanjem duševnih pojavov, vedenja in tudi osebnosti. Kaj pa na osebnost vpliva bolj, **dednost ali okolje**?

Skozi zgodovino so se mešala različna mnenja, in sicer nativistična in empiristična.

**Nativisti** so trdili, da na razvoj osebnosti vplivajo predvsem geni in kromosomi (dednost oz. genotip).

**Empiristi** pa so menili ravno obratno in sicer, da na osebnost bolj deluje okolje kot dednost (fenotip) (Kompore idr., 2011).

**Vrstni red rojstva** je številčno zaporedje rojenega otroka glede na število vseh živorojenih otrok, ki jih je mati rodila doslej. V Sloveniji je število rojenih otrok na družino približno 2 otroka, kar je enako, kot povprečje v EU.

V najstniškem obdobju se osebnost otrok že tako ali tako zelo spreminja, vrstni red rojstva pa to samo še bolj izrazi. Vrstni red rojstva ima izrazit vpliv na osebnost, saj vpliv na fenotip, ki je eden izmed najbolj pomembnih dejavnikov pri razvoju osebnosti. Vsak človek ima nek del svoje osebnosti drugačen od ostalih, zato je vsak človek unikaten že ob rojstvu.

Že od nekdaj so bile vidne razlike tudi med sorojenci. Vendar te niso odvisne le od okolja v katerem živimo, temveč tudi od vrstnega reda rojstva. Tega se večina staršev ne zaveda in zato napačno obravnavajo svoje otroke, kar lahko predstavlja problem v njihovem otroštvu (Stepišnik Perdih, 2011).

Skozi najino odraščanje sva opazili kar nekaj razlik med najinimi sovrstniki in na podlagi tega in raziskav drugih sva ugotovili, da je vsem nekaj skupnega. Večina je prišla do rezultatov, da so najstarejši najbolj odgovorni in motivirani za uspeh, srednji niso deležni tolikšne pozornosti staršev in najmlajši največkrat izberejo tretjo pot, npr. na področju kariere, pri izbiri potovanja ipd. (Stepišnik Perdih, 2011). Te razlike želiva na vzorcu osnovnošolcev in srednješolcev raziskati tudi midve.

## 2.1. Hipoteze

1. Najstarejši otroci v družini imajo najboljši uspeh v šoli.
2. Najmlajši otroci v družini dobijo največ pozornosti od staršev.
3. Srednje rojeni otroci dobijo najmanj pozornosti od staršev.
4. Najmlajši otroci v družini občutijo najmanj stresa.
5. Najstarejši otroci v družini so rojeni vodje.
6. Najmlajši otroci v družini so najbolj dovzetni za izbiranje drugačne poti v primerjavi z njihovimi starejšimi sorojenci.
7. Edinci so najbolj priljubljeni.
8. Najstarejši otroci v družini so najbolj introvertirani.
9. Najstarejši otroci v družini doživljajo največ stresa.
10. Najmlajši otroci v družini so najbolj empatični.
11. Najstarejši otroci v družini so najbolj odgovorni.

### 3. OSEBNOST

**Osebnost** je razmeroma trajna in edinstvena celota duševnih, vedenjskih in telesnih značilnosti, po katerih se posameznik razlikuje od drugih ljudi (Kompore idr., 2011).

Skozi zgodovino so se razvijale različne teorije o osebnosti in njeni delitvi. Delitev, ki je v sodobnem svetu najbolj uporabljena in jo bova v svoji raziskovalni nalogi najbolj obravnavali se imenuje teorija o petih temeljnih osebnostnih dimenzijah oziroma model velikih pet osebnostnih dimenzij.

Teorijo je razvijalo več psihologov oziroma znanstvenikov na tem področju, najbolj zaslužna za razvoj le-te pa sta Robert R. McCrae in Paul Costa (2008).

Po njuni teoriji se osebnost deli na:

- ekstravertnost
- prijetnost
- vestnost
- nevroticizem (čustvena labilnost)
- odprtost

#### 3.1. Teorija o petih temeljnih dimenzijah

Tabela 1. Opisi dimenzij modela velikih pet.

|                                          |                                                                                 |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>EKSTRAVERTNOST</b>                    | družabnost, aktivnost, toplina...                                               |
| <b>PRIJETNOST</b>                        | blagost, zaupanje, nesebičnost                                                  |
| <b>VESTNOST</b>                          | organiziranost, storilnost, skrbnost, discipliniranost                          |
| <b>NEVROTICIZEM (ČUSTVENA LABILNOST)</b> | nihanje razpoloženja, tesnoba, negotovost, samokritičnost, pomanjkanje energije |
| <b>ODPRTOST</b>                          | domišljija, odprtost za spremembe, prilagajanje                                 |

Preglednica vsebuje eno (najbolj značilno) od dveh skrajnosti oziroma polov pri določeni dimenziji. Ekstravertni ljudje so najverjetneje najbolj družabni, radi zahajajo v družbo, so družbeno aktivni ter tople osebe. Podobno so prijetni ljudje zelo blagi ter mirni, nesebični in zelo hitro zaupajo ljudem. Vestne ljudi zaznamujejo lastnosti kot so organiziranost, skrbnost, disciplina, ter storilnost. Po navadi stremijo k perfekcionizmu.

Za nevroticiste je značilno nihanje razpoloženja, negotovost v situaciji, samokritičnost oziroma perfekcionizem, pomanjkanje energije ter tesnoba ali depresija. Na drugi strani so odprti ljudje, ki jim ne primanjkuje domišljije, so zelo odprti za nova spoznanja, nove ljudi, potovanja, ter se hitro prilagajajo različnim situacijam (McCrae in Costa, 2008).

Raziskave so pokazale, da je dedljivost teh petih temeljnih dimenzij okrog 50 % in da ekstravertnost, odprtost in nevroticizem z odraščanjem padajo, prijetnost in vestnost pa naraščata (Kompore idr., 2011).

## 3.2. Področja osebnostne strukture

### 3.2.1. FIZIČNE OZ. TELESNE ZNAČILNOSTI

K fizičnim lastnostim štejemo zunanje telesne lastnosti, ki jih lahko izmerimo:

- KONSTITUCIJA (zgradba telesa, izgled)
- VSE FIZIČNE ZNAČILNOSTI (oblika obraza, teža, višina...)
- POMEMBEN DEL POSAMEZNIKOVE SAMOPODOBE je doživljanje svojega telesnega izgleda. Fizične lastnosti vplivajo na prvi vtis v socialnih kontaktih.

### 3.2.2. TEMPERAMENTNE LASTNOSTI

Zajemajo značilnosti čustvovanja in načine vedenja: hitrost, moč in uravnoteženost reagiranja – v situacijah, ki jih posameznik oceni za pomembne. V večji meri pod vplivom dednosti (raziskave enojajčnih dvojčkov, ki so živeli ločeno).

V svoji teoriji sta Hipokrat in Galen, kot ena izmed prvih raziskovalcev osebnosti temperament razdelila na štiri glavne tipe (Kompore idr., 2002; 2011):

Tabela 2. *Opisi tipov temperamenta po Hipokrat-Galenovi teoriji.*

|                   |                                                                                       |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SANGVINIK</b>  | energičen, živahen, prijeten, družaben, zgovoren, odziven, neorganiziran              |
| <b>KOLERIK</b>    | razdražljiv, hiter, močan, neobvladan, dejaven, spremenljiv                           |
| <b>FLEGMATIK</b>  | počasen, umirjen, neodziven, zanesljiv, stabilen, previden, razmišljujoč, pasiven     |
| <b>MELANHOLIK</b> | miren, depresiven, pesimističen, tesnoba, zadržan, nedružaben, samokritičen, natančen |

Po njuni teoriji so sangviniki energetični, živahni in družabni. Koleriki so razdražljivi, močni in neobvladani. Flegmatiki so počasni, umirjeni in stabilni ter melanholiki pesimistični, zadržani in nedružabni.

### 3.2.3. ZNAČAJSKJE LASTNOSTI

V primerjavi s temperamentom psihologi menijo, da na oblikovanje značaja močno vplivajo okoljski dejavniki. Značaj je področje osebnostne strukture, ki zajema vse motivacijske, voljne in etično-moralne lastnosti. »Gre za cel sklop osebnostnih lastnosti, ki določajo, kako se bo človek odločal in ravnal v situacijah, ki zadevajo dobrobit drugih in so povezane z vrednotami nekega okolja« (Marentič Požarnik, 2000). Ko govorimo o ljudeh, ki so skromni, vestni, pošteni, redoljubni, zahrbtni itd., mislimo na značaj. Naš značaj se razkrije v situacijah, ko se moramo odločiti med različnimi vrednotami, ko smo v konfliktu, ali za zadovoljevanje lastnih potreb ali pomoč drugim. Pri značaju gre torej za vsebino vedenja (Kompore idr., 2002; 2011).

### 3.2.4 SPOSOBNOSTI

Sposobnosti so lastnosti, ki pomembno vplivajo na uspešnost pri reševanju različnih nalog in problemov. V grobem jih lahko razdelimo na telesne in duševne sposobnosti. Telesni so npr. moč, spretnost prstov in hitrost gibov. Mentalne sposobnosti delimo na čutno-zaznavne in miselne, med katerimi sta najpomembnejši inteligenca in ustvarjalnost.

## 3.3. PSIHOLOŠKE IGRE

Psihologške igre so tip vprašanj, ki temeljijo na predstavi in domišljiji posameznika. Psihologi jih uporabljajo za odkrivanje razlik v osebnosti in razmišljanju. Vprašanja so orientirana za določen rezultat. Uporabili sva jih zaradi večje raznolikosti vprašanj najine ankete, tako so vprašanja tudi bolj posredna, kar je velika prednost. Nekateri udeleženci pa lahko vprašanje narobe razumejo in tako pride do nesporazuma pri odgovarjanju, vendar se to ne zgodi pogosto.

## 3.4. VRSTNI RED ROJSTVA

Kaj je teorija vrstnega reda rojstev?

Raziskovalec po imenu Alfred Adler je v 20. stoletju razvil teorijo o vrstnem redu rojstev. Teorija trdi, da vrstni red, v katerem se otrok rodi, oblikuje njegov razvoj in osebnost. Adler je tudi trdil, da družina, skupnost in družbeni vidiki igrajo pomembno vlogo pri oblikovanju otrokove osebnosti.

### 3.4.1. PRVOROJENEC

Najstarejši otrok v družini je v mnogih stvareh prvi – tudi ko gre za začetniške napake staršev. Prvi korak, prve besede, prva kazen, prva pričakovanja ... Starši vse natančno spremljajo. Ker jih starši jemljejo tako resno, to krepi njihovo samozavest in jih spodbuja k temu, da se še bolj trudijo. S tem so nagnjeni k perfekcionizmu kar se kaže tudi v njihovem odličnem uspehu v šoli (Leman, 2013).



V svetu so največkrat voditelji prvorojenci. Zaradi prevelikih pričakovanj s strani staršev so še toliko bolj motivirani za uspeh ter poseganje po najboljših odličjih.

Odmevno hipotezo na področju IQ med sorojenci, je raziskovala tudi nova raziskava, objavljena v Proceedings of the National Academy of Sciences in temelji na podatkih 20.000 posameznikov, ugotavlja, da je vrstni red rojstva pomemben, ko gre za IQ – pri čemer imajo najstarejši nekoliko višji IQ kot njihovi mlajši bratje in sestre. S tem je potrdila zgornjo raziskavo (WebMD Editorial Contributors, 2021)

### 3.4.2. DRUGOROJENEC

Srednje rojeni otroci so pogosto ujeti nekje med modrim, izkušenim starejšim otrokom in živahnim mlajšim sorojencem. Kot srednji otrok se moraš sam potegniti zase in biti ustvarjalen, da dosežeš, da so tvoje potrebe zadovoljene. Srednji otroci so prisiljeni v kreativnost pri iskanju načinov, kako se boriti zase.

Ravno zaradi te kreativnosti je po mnenju Lemana (2013) splošne poteze srednjih otrok najtežje določiti, saj so zelo izmuzljive – oblikujejo se pogosto kot odziv na starejšega sorojenca. Če želi najstarejši otrok ugajati staršem s pridnostjo, bo morda naslednji otrok – v nasprotju s tem – pozornost iskal na način, da bo uporniški.

S starejšimi ali mlajšimi sorojenci se ne prepirajo in ne tekmujejo. Raje se bodo prilagodili situaciji in poskušali posredovati ter delovati kot mirovni posredniki v občutljivih situacijah.

### 3.4.3. TRETJE ALI KASNEJE ROJENI

Ko se staršem rodi zadnji otrok, že dobro poznajo vso rutino skrbi za otroka. Starši postanejo tudi bolj prizanesljivi v določenih stvareh in otroku vedno raje izkazujejo nežnost, mu dopuščajo določene privilegije in ga branijo pred starejšimi sorojenci. Kot našteva Lemana (2013), ti otroci nosijo manj odgovornosti od starejših sorojencev, zato so bolj brezskrbni, sproščeni, se radi zabavajo in radi tudi zabavajo druge.

Najmlajši otroci pogosto iščejo svojo pot skozi življenje in si skušajo stvari prikrojiti po svojih željah in potrebah. Ta uporniška drža jih tudi vodi v to, da so bolj svobodomiselni, odprti in bolj pripravljeni tvegati.

Kot prvorojenci so tudi najmlajši zelo motivirani in ambiciozni. Tudi oni so tekmovalni, a v večini primerov ne bodo tekmovali neposredno s sorojenci, saj se je z njimi težko kosajo – bolj verjetno si bodo izbrali drugačno pot ali se celo preselili v drug kraj (ibid.).

## 4. METODA

Najine rezultate sva pridobili, ko so udeleženci med uro oddelčne skupnosti na svojih telefonih reševali spletno anketo, ki sva jo prej ustvarili na aplikaciji Google Forms. Anketo je rešilo 117 učencev od sedmega do devetega razreda na OŠ Šenčur in 29 dijakov Gimnazije Kranj in Gimnazije Franceta Prešerna Kranj.

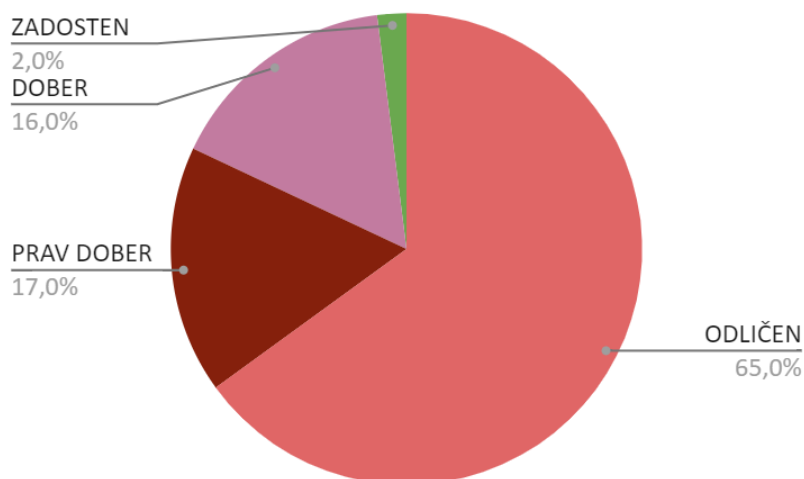
Udeleženci so bili v večini ženskega spola in sicer 85, moških pa je bilo 61. Ankete se je udeležilo 66 prvorojencev, ki sva jih združili z edinci, 28 drugorojencev oziroma srednje rojenih otrok ter 52 tretje ali kasneje rojenih oziroma najmlajših otrok v družini.

Povprečna starost udeležencev najine ankete je bila 13,9 let.

Največ udeležencev ankete je bilo štirinajstletnikov, bilo jih je 44, sledijo jim dvanajstletniki, katerih je 39, tretji po lestvici so trinajstletniki, katerih število je 27, sledijo jim sedemnajstletniki, ki jih je 24, na predzadnjem mestu so petnajstletniki s 7 udeleženci, zadnje mesto pa pripada osemnajstletnikom s 5 udeleženci ankete. Ankete se ni udeležil noben šestnajstletnik.

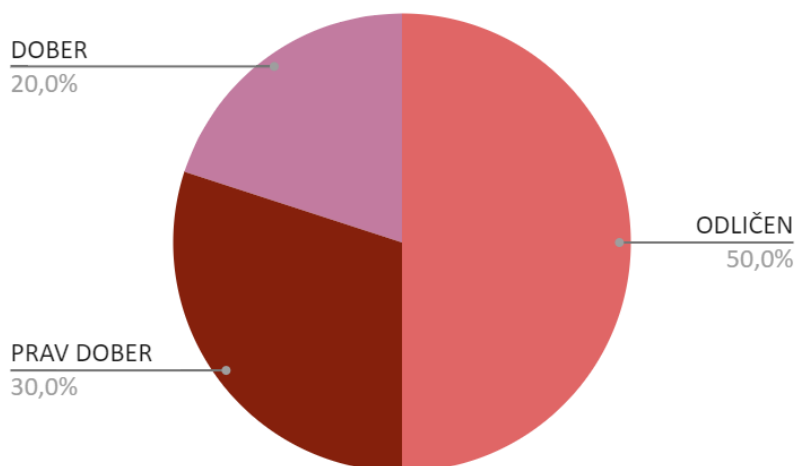
Rezultate sva pridobivali v februarju 2023. Priložene grafične prikaze sva izdelali v programu Excel, samo raziskovalno nalogo pa piševa v Google Drive (Word).

## 5. REZULTATI



Slika 1. *Lanskoletne končne ocene prvorojencev.*

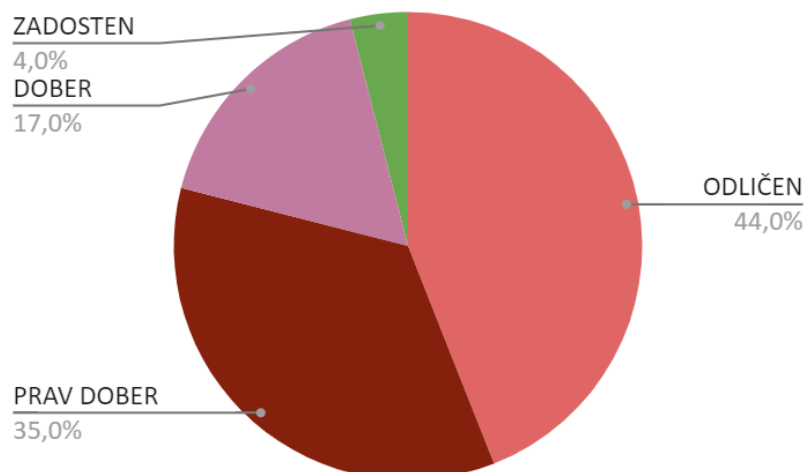
Grafični prikaz prikazuje rezultate anketnega vprašanja o lanskoletni zaključni oceni. Prikazani so odgovori prvorojencev. Vidno je, da odstotek odličnih prvorojencev močno prevladuje, saj ga je označilo več kot 60 % prvorojencev. Prikazan pa je le majhen odstotek zadostnih in sicer le 2 %. Odstotki pri dobrih in prav dobrih prvorojencih so približno enaki (16-17 %). Torej je kot zaključno vidna prevlada odličnosti nad ostalimi zaključnimi ocenami ter skoraj ne opaznost prvorojencev z zadostno zaključno oceno.



Slika 2. *Lanskoletne končne ocene drugorojencev.*

Grafični prikaz prikazuje rezultate anketnega vprašanja o lanskoletni zaključni oceni. Prikazani so odgovori drugorojencev. Ponovno je vidna prevlada v številu odlične zaključene ocene, vendar ne tako velika kot pri prvorojencih tokrat 50 %. Tokrat pa na grafikonu ne opazimo nobenega zadostnega drugorojenca. Odstotek dobrih in prav

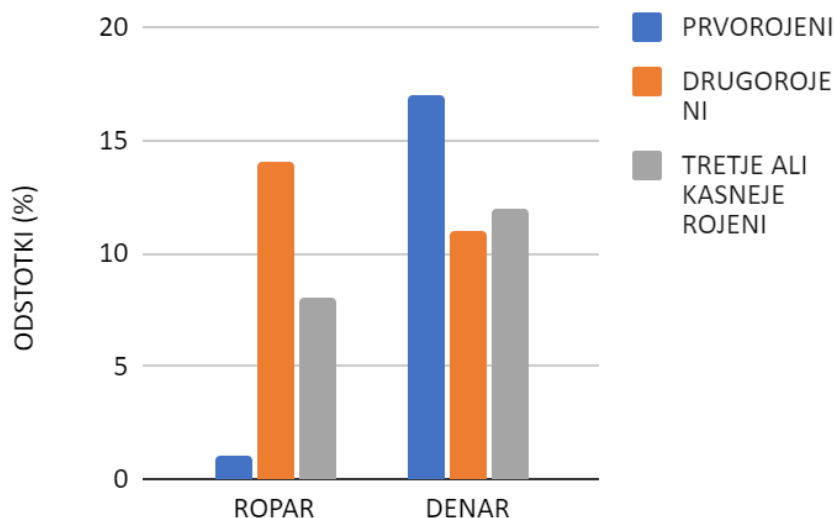
dobrih se ponovno ne razlikujejo toliko, dobri 20 %, prav dobri 30 %. Torej kot končno lahko tudi tukaj opazimo prevlado odličnih drugorojencev ter majhno število zadostnih.



Slika 3. Lanskoletne končne ocene tretje ali kasneje rojenih.

Grafični prikaz prikazuje rezultate anketnega vprašanja o lanskoletni zaključni oceni. Prikazani so odgovori tretje ali kasneje rojenih. Ponovno je vidna prevlada odličnih vendar so se odstotki kot prej zmanjšali. Odstotek odličnih je v tem primeru 44 %. Vidno je tudi pomanjkanje med zadostnimi tokrat je vidnih 4 %. Število prav dobrih se močno približuje številu odličnih in sicer z 35 %, kar je za primerjavo z ostalimi zelo veliko. Na zadnje pa še število dobrih, ki jih je bilo 17 %. Zaključna ugotovitev je torej kot pri ostalih dveh, prevlada odličnih nad ostalimi.

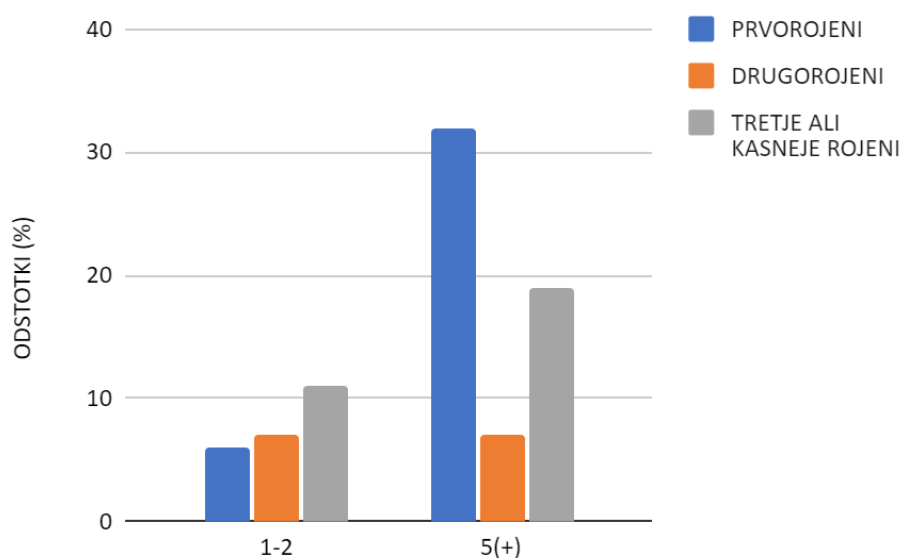
Grafikoni vseh treh skupin vrstnega reda rojstva so imeli zelo podobne rezultate, vendar če pogledamo podrobneje, je prevlada prvorojencev v odličnosti zaključenih ocen še vedno večja od drugorojencev ter tretje in kasneje rojenih.



Slika 4. KAJ BI REŠIL IZ OGNJA?

Gornji grafični prikaz prikazuje dve izmed možnosti odgovorov na anketno vprašanje KAJ BI REŠIL IZ OGNJA? Prikazana sta dva izmed petih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Vidno je, da je rešiti človeka čeprav ti je naredil nekaj slabega v tem primeru roparja izbrala rešiti večina drugorojencev (14 %) v primerjavi s prvo (1 %) ter tretje rojenci (8 %). Druga možnost odgovora, ki je tukaj prikazana pa je denar. To možnost je izbralo največ prvorojencev (17 %) v primerjavi z drugo (12 %) in tretje ali kasneje rojenimi (11 %).

## SKLOP VPRAŠANJ: OCENI SE:

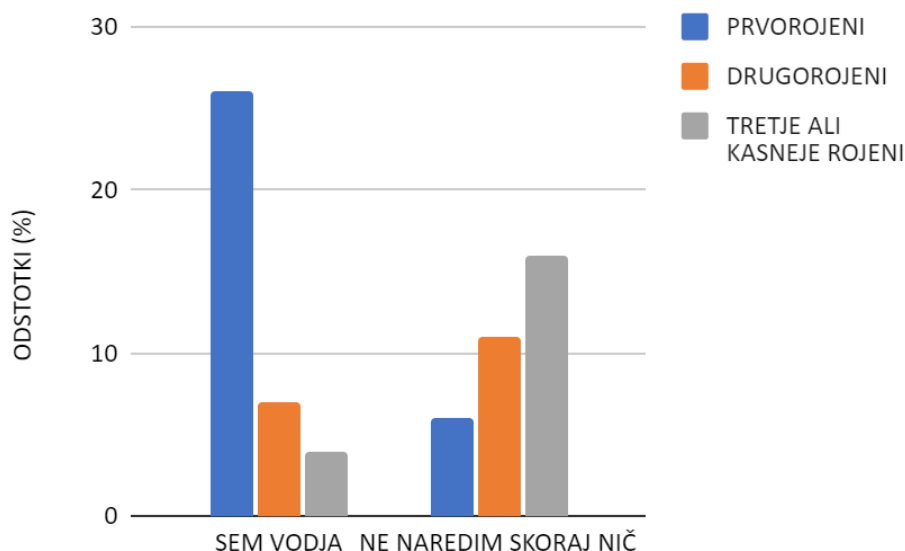


Slika 5. VEDNO SEM TOČEN?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje VEDNO SEM TOČEN? Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2) prikazuje večje odstotke tretje ali kasneje rojenih (11 %) v primerjavi z drugo (7 %) in prvo rojenci (6 %).

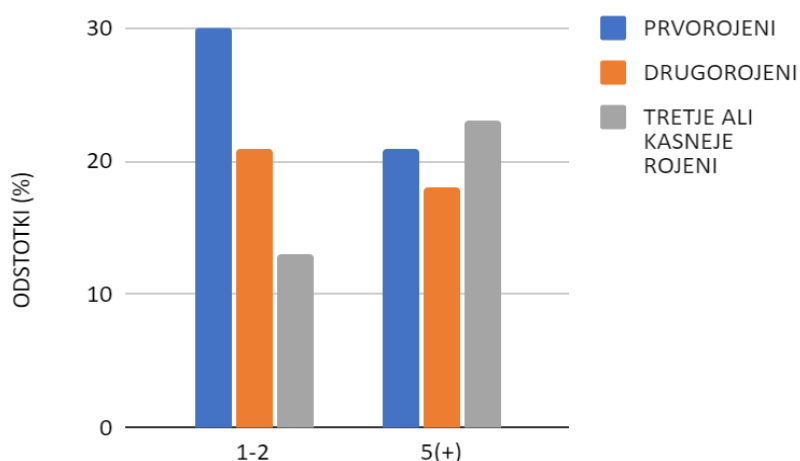
Drugi odgovor (5(+)) pa prikaže močno prevlado v odstotkih prvorojencev (32 %) nad tretje ali kasneje (29 %) in drugorojenimi (7 %).

## KONEC SKLOPA VPRAŠANJ: OCENI SE



Slika 6. Učitelj vas razdeli v skupine KAKŠNA JE TVOJA VLOGA?

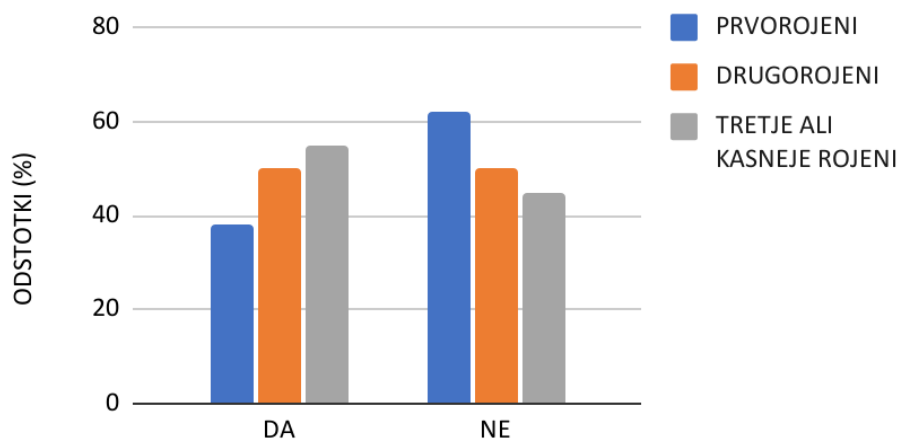
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKŠNA JE TVOJA VLOGA? Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujemo. Prvi odgovor (sem vodja) prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (26 %) nad drugo (7 %) in tretje ali kasneje rojenimi (4 %). Drugi odgovor (ne naredim skoraj nič) prikaže večje število odstotkov tretje ali kasneje rojenih (16 %) v primerjavi s prvo (6 %) in drugorojenci (11 %).



Slika 7. KOLIKO PRAVIH PRIJATELJEV IMAŠ?

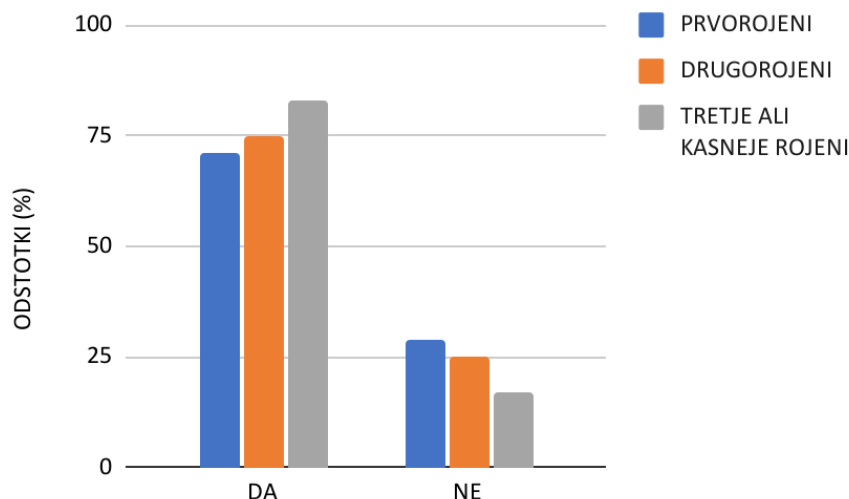
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KOLIKO PRAVIH PRIJATELJEV IMAŠ? Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujemo.

Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (30 %) nad drugo (21 %) in tretje ali kasneje rojenimi (13 %). Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov tretje ali kasneje rojenih (23 %) v primerjavi s prvo (21 %) in drugorojenci (18 %).



Slika 8. *ALI RAD ZAHAJAŠ V DRUŽBO?*

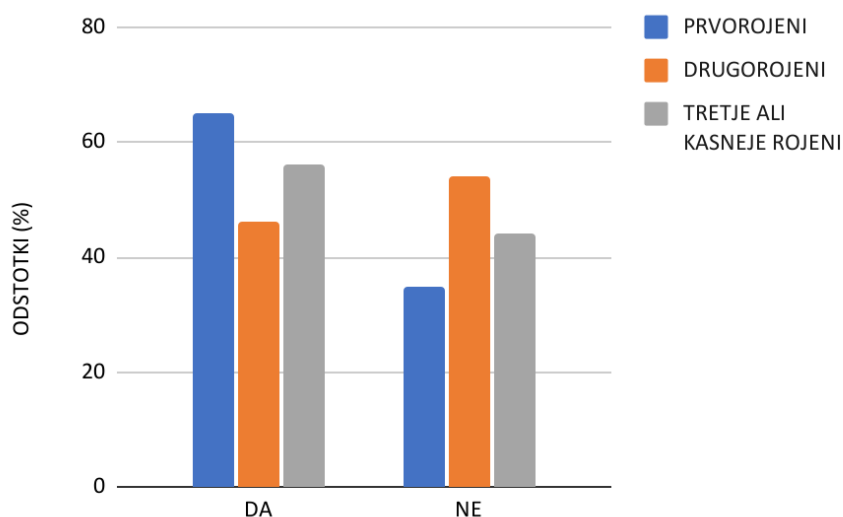
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI RAD ZAHAJAŠ V DRUŽBO?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado tretjerojencev ali kasneje rojenih (55 %) nad drugo (50 %) in prvorojenimi (38 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov prvorojencev (62 %) v primerjavi z drugo (50 %) in tretje ali kasneje rojenimi (45 %).



Slika 9. *IMAŠ RAD DELO POLNO SPREMEMB IN TVEGANJA?*

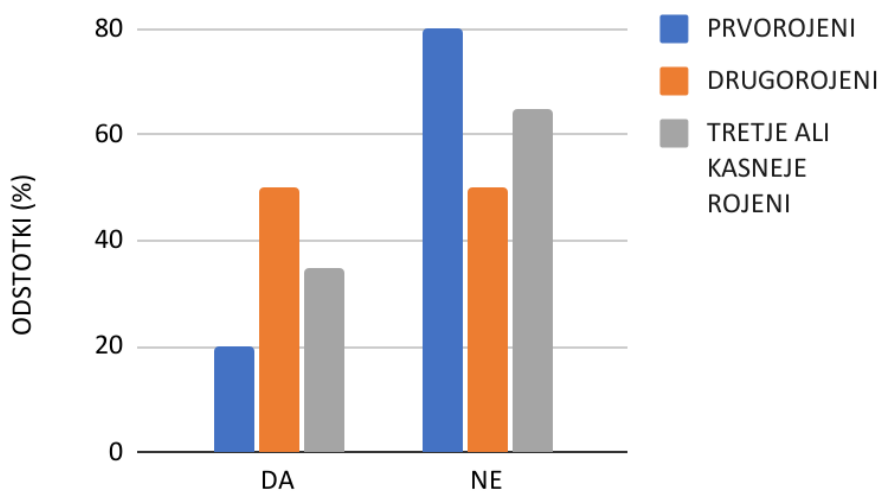
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje IMAŠ RAD DELO POLNO SPREMEMB IN TVEGANJA?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado tretjerojencev ali kasneje rojenih

(83 %) nad drugo (75 %) in prvorojenimi (71 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov prvorojencev (29 %) v primerjavi z drugo (25 %) in tretje ali kasneje rojenimi (17 %).



Slika 10. ALI OBIČAJNO TAKOJ ODGOVORIŠ NA PISMO, POŠTO, KI JO PREJMEŠ?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI OBIČAJNO TAKOJ ODGOVORIŠ NA PISMO, POŠTO, KI JO PREJMEŠ?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno prevlado prvorojencev (65 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (56 %) in drugorojenimi (46 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (54 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (44 %) in prvorojenimi (35 %).

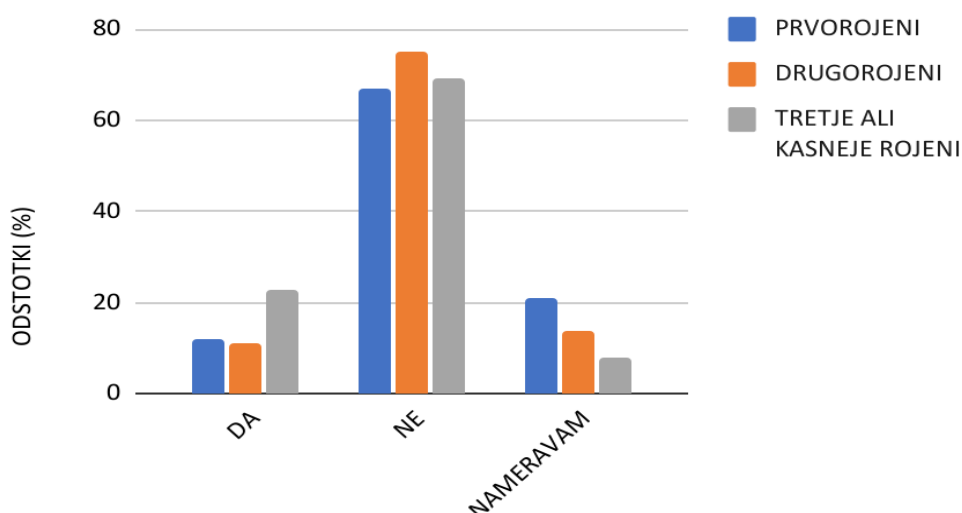


Slika 11. ALI POGOSTO JOČEŠ OB ŽALOSTNIH FILMIH?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI POGOSTO JOČEŠ OB ŽALOSTNIH FILMIH? Odgovor DA prikaže odstotno prevlado drugorojencev (50 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (35 %) in prvorojenimi (20 %). Odgovor NE prikaže večje

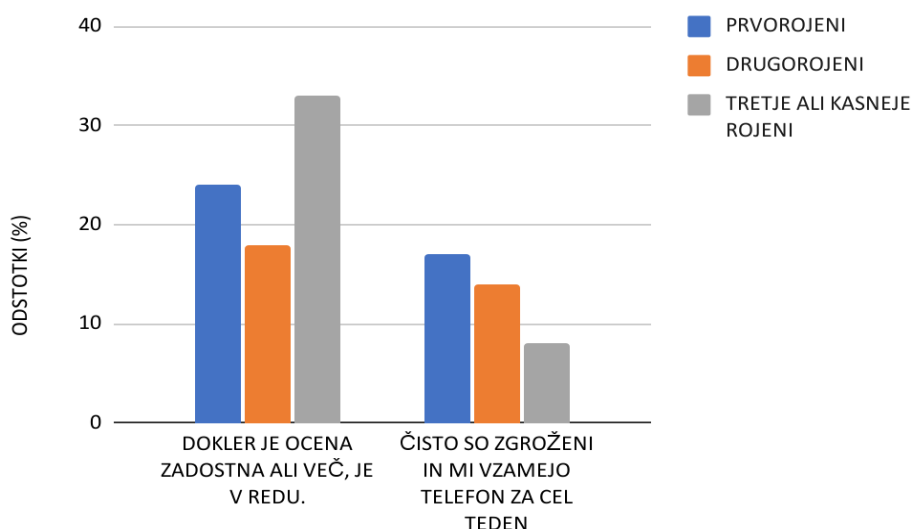


število odstotkov prvorojencev (80 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (65 %) in drugorojenimi (50 %).



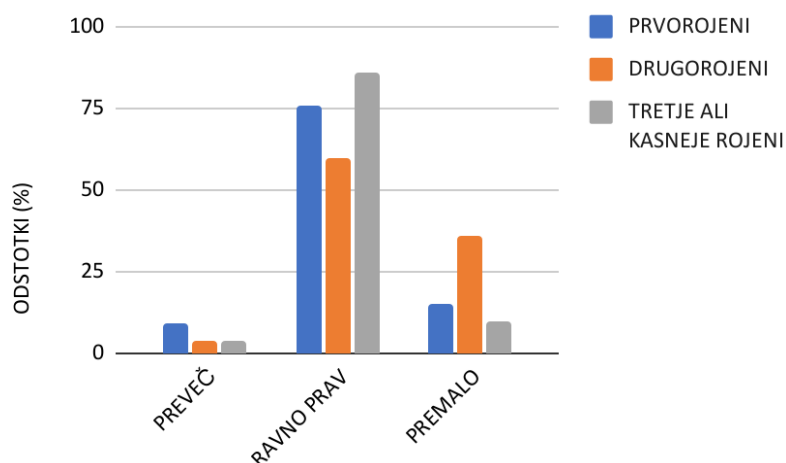
Slika 12. V modi so novi čevlji, ki jih nosi že večina sošolcev. Jih imaš tudi ti?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje V MODI SO NOVI ČEVLJI, KI JIH NOSI ŽE VEČINA SOŠOLCEV. JIH IMAŠ TUDI TI? Prikazani so trije izmed treh možnih odgovorov. Prvi odgovor (da) prikaže odstotno nadvlado tretje ali kasneje rojenih (23 %) nad prvo (12 %) in drugorojenimi (11 %). Drugi odgovor (ne) prikaže večje število odstotkov drugorojenih (75 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (69 %) in prvorojenimi (67 %). Tretji odgovor (nameravam jih kupiti) prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (21 %) nad drugo (14 %) in tretje ali kasneje rojenimi (8 %).



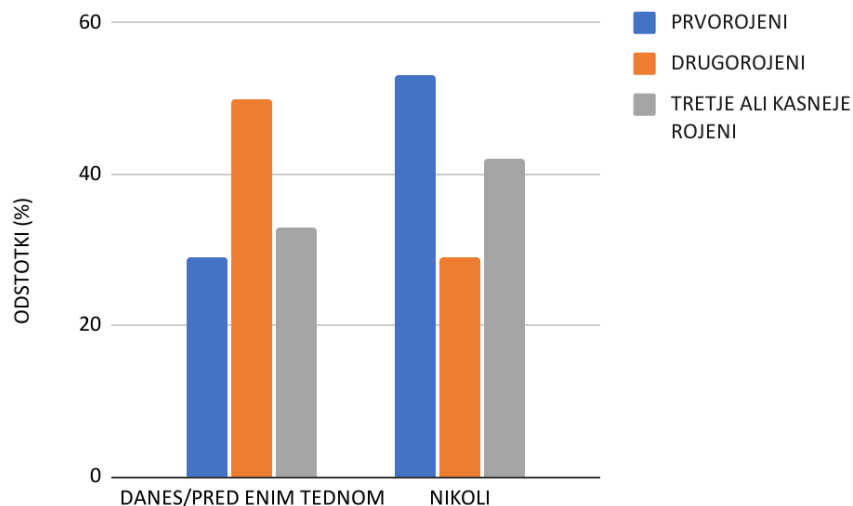
Slika 13. Starši vedo, da danes dobite nazaj kontrolno nalogo iz matematike. Kako bi starši odreagirali na slabo oceno?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje STARŠI VEDO, DA DANES DOBITE NAZAJ KONTROLNO NALOGO IZ MATEMATIKE. KAKO BI STARŠI ODREAGIRALI NA SLABO OCENO? Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov. Prvi odgovor (dokler je ocena zadostna ali več, je v redu) prikaže odstotno nadvlado tretje ali kasneje rojenih (33 %) nad prvo (24 %) in drugorojenimi (18 %). Drugi odgovor (čisto so zgroženi in mi vzamejo telefon za cel teden) prikaže večje število odstotkov prvorojenih (17 %) v primerjavi z drugo (14 %) in tretje ali kasneje rojenimi (8 %).



Slika 14. Koliko pozornosti na dan ti posvetijo starši? Prvo, drugo ter tretje in kasneje rojenih.

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KOLIKO POZORNOSTI NA DAN TI POSVETIJO STARŠI? Prikazani so trije izmed treh možnih odgovorov. Prvi odgovor (preveč pozornosti) prikaže odstotno nadvlado prvorojenih (9 %) nad drugo in tretje ali kasneje rojenimi (4 %). Drugi odgovor (ravno prav pozornosti) prikaže večje število odstotkov tretje ali kasneje rojenih (86 %) v primerjavi s prvo (76 %) in drugorojenimi (60 %). Tretji odgovor (premalo pozornosti) prikaže največji odstotni delež pri drugorojencih (36 %), sledijo jim prvorojenci (15 %) ter tretje ali kasneje rojeni (10 %).



Slika 15. *Kdaj se ti je nazadnje zdelo, da so te starši primerjali z bratom ali sestro?*

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KDAJ SE TI JE NAZADNJE ZDELO, DA SO TE STARŠI PRIMERJALI Z BRATOM ALI SESTRO? Prikazana sta dva izmed petih možnih odgovorov. Prvi odgovor (danes/pred enim tednom) prikaže odstopno nadvlado drugorojenih (50 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (33 %) in prvorojenimi (29 %). Drugi odgovor (nikoli) prikaže večje število odstotkov prvorojenih (53 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (42 %) in drugorojenimi (29 %).

## 6. INTERPRETACIJA

Na podlagi najinih rezultatov iz ankete sva ugotovili, da lahko potrdiva kar večino najinih hipotez. Potrdili sva osem, ter ovrgli tri izmed enajstih hipotez.

### **Hipoteza 1:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najstarejši otroci v družini imajo najboljši uspeh v šoli potrdili (slika 1., 2., 3.), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da zaključna ocena po vrstnem redu rojstva navzdol pada (zaključno oceno odlično pet je imelo kar 65% prvorojencev, 50% drugorojencev, ter le 44 % tretje ali kasneje rojenih). Podatek naju ni presenetil, saj sva sklepali, da so prvorojenci največji perfekcionisti in dobijo največ pritiska od staršev.*

### **Hipoteza 2:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najmlajši otroci v družini dobijo največ pozornosti od staršev ovrgli (slika 14.), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor preveč pozornosti označevali predvsem prvorojenci (9 %), drugorojenci in tretje ali kasneje rojeni pa jim sledijo s 4 %. Podatek naju je malce presenetil, saj stereotip o tretje ali kasneje rojenih pravi, da so najbolj razvajeni in jim starši posvečajo več pozornosti.*

### **Hipoteza 3:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo srednji otroci v družini imajo najmanj pozornosti potrdili (slika 14), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor premalo pozornosti označevali predvsem drugorojenci (36 %), sledijo jim prvorojenci (15 %) ter nazadnje tretje ali kasneje rojeni (10 %). Podatek naju ni presenetil, saj se nama zdi, da so prvorojenci in tretje ali kasneje rojeni deležni vse pozornosti, drugorojeni pa so spregledani.*

### **Hipoteza 4:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najmlajši otroci v družini občutijo najmanj stresa v šoli potrdili (slika 13), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor dokler je ocena zadostna ali več, je v redu označevali predvsem tretje ali kasneje rojeni (33 %), sledijo jim prvorojenci (24 %) ter nazadnje drugorojeni (18 %). Podatek naju ni preveč presenetil, saj sva sklepali, da so starši do tretje ali kasneje rojenih najbolj popustljivi.*

### **Hipoteza 5:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najstarejši otroci v družini so rojene vodje potrdili (slika 6), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor sem vodja*

označevali predvsem prvorojeni (26 %), sledijo jim drugorojeni (7 %) ter nazadnje tretje ali kasneje rojeni (4 %). Podatek naju ni presenetil, saj morajo prvorojenci tudi doma marsikdaj voditi mlajše sorojence namesto staršev.

#### **Hipoteza 6:**

Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najmlajši otroci v družini so najbolj dovzetni za izbiranje drugačne poti od njihovih starejših sorojencev potrdili (slika 9), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor DA pri vprašanju imaš rad delo polno sprememb in tveganja označevali predvsem tretje ali kasneje rojeni (83 %), sledijo jim drugorojeni (75 %) ter nazadnje prvorojeni (71 %). Podatek naju ni presenetil, saj sva sklepali, da se tretje ali kasneje rojeni ne primerjajo radi oziroma ne želijo primerjanja s strani staršev.

#### **Hipoteza 7:**

Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo edinci oz. Prvorojenci v družini so najbolj popularni ovrgli (slika 7), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor 5(+) pri vprašanju koliko prijateljev imaš označevali predvsem tretje ali kasneje rojeni (23 %), sledijo jim prvorojenci (21 %) ter nazadnje drugorojenci (18 %). Podatek naju je malce presenetil, saj so običajno edinci najbolj navajeni pozornosti zato sva sklepali, da bi bilo tako tudi v družbi, vendar sva prišli do sklepa, da jo verjetno dobijo dovolj že doma.

#### **Hipoteza 8:**

Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najstarejši otrok v družini je najbolj introverten potrdili (slika 8), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor NE pri vprašanju ali rad zahajaš v družbo označevali predvsem prvorojenci (62 %), sledijo jim drugorojenci (50 %) ter nazadnje tretje ali kasneje rojeni (45 %). Podatek naju ni presenetil, saj se po najinem mnenju bolj osredotočajo na svojo kariero kot družbo oziroma prijatelje.

#### **Hipoteza 9:**

Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najstarejši otrok v družini doživlja največ stresa potrdili (slika 13), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor čisto so zgroženi in mi za cel teden vzamejo telefon pri vprašanju kako bi starši odreagirali na slabo oceno označevali predvsem prvorojenci (17 %), sledijo drugo rojenci (14 %) ter nazadnje tretje ali kasneje rojeni (8 %). Podatek naju ni presenetil, saj dajejo starši največ pozornosti in pričakovanj po navadi na prvorojene otroke.

#### **Hipoteza 10:**

Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najmlajši otroci v družini so najbolj empatični ovrgli (slika 4 in slika 11), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so

*odgovor ropar pri vprašanju kaj bi rešil iz ognja označevali predvsem drugorojenci (14 %), sledijo tretje ali kasneje rojeni (8 %) ter nazadnje prvorojenci (1 %). Iz grafičnega prikaza (slika 28) pa je razvidno, da so odgovor DA pri vprašanju ali pogosto jočeš ob žalostnih filmih označevali predvsem drugorojenci (50 %), sledijo tretje ali kasneje rojeni (35 %) ter nazadnje prvorojenci (20 %). Podatek naju je malo presenetil, saj sva zaradi dobrega prilagajanja v družbi in veliko domišljije sklepali, da naj bi to bili tretje ali kasneje rojenci vendar sva ugotovili, da to najbolj velja za drugorojence.*

#### **Hipoteza 11:**

*Na podlagi rezultatov najine ankete, sva hipotezo najstarejši otroci v družini so najbolj odgovorni potrdili (slika 10), saj je iz grafičnega prikaza razvidno, da so odgovor DA pri vprašanju ali običajno takoj odgovoriš na pismo, pošto, ki jo prejmeš označevali predvsem prvorojenci (65 %), sledijo tretje ali kasneje rojeni (56 %) ter nazadnje drugorojenci (46 %). Iz grafičnega prikaza (slika 5.) pa je razvidno, da so odgovor 5(+) pri vprašanju vedno sem točen označevali predvsem prvorojenci (32 %), sledijo tretje ali kasneje rojeni (29 %) ter nazadnje drugorojenci (7 %). Podatek naju ni presenetil, saj sva zaradi pritiska na njih iz strani staršev in skrbi za mlajše brate in sestre sklepali, da bi morali prvorojenci biti najbolj odgovorni.*

## 7. SKLEP/ZAKLJUČEK

V področje, ki ga raziskujeva se še ni poglobilo veliko ljudi, vendar tisti, ki so se, so prišli do podobnih rezultatov kot midve. Ena izmed najinih ugotovitev je bila, da se IQ z vrstnim redom rojstva niža, domišljija in ustvarjalnost pa se višata (WebMD Editorial Contributors, 2021; Žnidaršič, 2023).

Eden od znanih predsodkov o drugorojencih pravi, da te dobijo najmanj pozornosti s strani staršev. V najini raziskovalni nalogi sva ugotovili, da ta predsodek drži, saj so razpeti med izkušenim starejšim otrokom in živahnim mlajšim sorojencem. Prav tako smo si ljudje ustvarili predsodek, da dobijo najmlajši največ pozornosti s strani staršev, kar pa za razliko od prejšnjega predsodka ne drži. Končna ugotovitev najine raziskovalne naloge je, da prvorojenci dobijo največ pozornosti.

Ena iz med stalnic v večini raziskovalnih nalog na tem področju je ugotovitev, da so prvorojenci najboljši vodje (Žnidaršič, 2023 in WebMD Editorial Contributors, 2021). Tudi midve lahko to pri najini raziskovalni nalogi potrdiva.

Znano je tudi, da tretje ali kasneje rojeni po navadi izberejo drugačno pot od njihovih starejših sorojencev (Žnidaršič, 2023). Z najino raziskovalno nalogo pa trditev tudi midve potrjujeva.

Najino raziskovanje naju je privedlo tudi do rezultata, da so prvorojeni najbolj introvertni, kar pomeni, da ne zahajajo radi v družbo ter, da so najbolj odgovorni in posledično doživljajo največ stresa.

Ugotovljeno je bilo tudi, da so drugorojenci najbolj empatični in se bodo raje prilagodili situaciji in poskušali posredovati ter delovati kot mirovni posredniki v občutljivih situacijah.

Veseli sva, da sva lahko potrdili večji odstotek najinih hipotez. V veselje nama je bilo pregledovati rezultate oz. odgovore udeležencev, malce težje pa nama je bilo te podatke spraviti v grafične prikaze, saj sva se s tem srečali prvič. Dobra plat najine raziskovalne naloge je bila, da sva v anketo povabili prav tako učence kot tudi dijake. Tako sva dobili širši pregled rezultatov in s tem pripomogli k raziskavi tega področja. Dobro je bilo tudi, da sva v anketo vključili različne tipe vprašanj (psihološke igre, oceni se...) kar je omogočilo indirektna odgovore.

Seveda pa najina raziskovalna naloga ni bila popolna, saj bi lahko izboljšali še marsikaj. Najino anketo so reševali spletno, kar poveča odstotek neresnosti pri odgovarjanju. Nisva uporabili preverjenega oz. standardiziranega vprašalnika, vendar sva ga ustvarili sami, zato nekatera vprašanja niso bila orientirana za želene rezultate. Bolje bi bilo tudi, če bi v anketo vključili večje število udeležencev, prav tako pa bi lahko bolj izenačili število udeležencev v posamezni skupini vrstnega reda rojstva.

Če bi se še enkrat odločili za delo raziskovalne naloge, bi se osredotočili na zgornje pomanjkljivosti.

Meniva, da je najina raziskovalna naloga pripomogla k boljšem spoznanju tega področja, saj ga večina ljudi ne pozna dobro (npr. starši, učitelji...) kar povzroča napačno obravnavo vsakega edinstvenega posameznika. Raziskovalna naloga je pripomogla tudi k temu, da bi starši spoznali otrokove prednosti in slabosti in s tem zmanjšali primerjanje med njimi. Meniva, da je to pomembno, saj lahko zelo vpliva na otrokovo odraščanje in mišljenje.



## 8. VIRI

- Barrett, L., Dunbar, R. (2007) *Oxford Handbook of Evolutionary Psychology*. OUP Oxford, Oxford.
- Holcomb, R. H. III. (2012). Conceptual Challenges in Evolutionary Psychology: Innovative Research Strategies. *Studies in Cognitive Systems*. 2001(27).
- Kompare A., Stražišar, M., Vec, T., Dogša, I. in Curk, J. (2002). *Uvod v psihologijo, učbenik za psihologijo v 2. letniku gimnazijskega in srednje tehniškega oz. Strokovnega izobraževanja*. Ljubljana, DZS.
- Kompare A., Stražišar, M., Vec, T., Dogša, I. in Curk, J. (2011). *Psihologija, spoznanja in dileme*. Ljubljana, DZS.
- Leman, K. (2013). *Parenting Your Powerful Child: Bringing an End to the Everyday Battles*. Baker Publishing Group, Grand Rapids MI
- Marentič, P. B. (2000). *Psihologija učenja in pouka*. DZS, Ljubljana
- McCrae, R. R., in Costa, P. T., Jr. (2008). The five-factor theory of personality. V O. P. John, R. W. Robins, in L. A. Pervin (ur.), *Handbook of personality: Theory and research* (str. 159–181). The Guilford Press.
- Stepišnik Perdih, T. (2011). Osebnostne lastnosti in vrstni red rojstva. *Socialna pedagogika*, 15(3), 223–242.
- WebMD Editorial Contributors (2021). *What to know about birth order*. Prevezeto iz: <https://www.webmd.com/parenting/what-to-know-about-birth-order#:~:text=A%20researcher%20named%20Alfred%20Adler,in%20shaping%20a%20child's%20personality>
- Žnidaršič, M. (2023). Metodološko pojasnilo: rojeni. *Statistični urad Republike Slovenije*, 1–9. Prevezeto iz: <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/9520>

## 9. PRILOGA

### 9.1. ANKETA:

# Anketa raziskovalne naloge: Zakaj me starši obravnavajo drugače?

Pozdravljen/a!

Rešuješ anketo Lare Bogataj in Tamare Mali 9.b razreda na področju psihologije in sicer podrobneje vpliv vrstnega reda rojstva na osebnost. Prosiva, da si za reševanje ankete vzameš čas, jo rešiš iskreno (anketa je anonimna), saj bova njene rezultate vključili v svojo raziskovalno nalogo Zakaj me starši obravnavajo drugače? Pred vsakim sklopom vprašanj bodo napisana navodila, prosim, da jih pozorno prebereš.

Hvala že vnaprej in srečno z reševanjem!

#### SPLOŠNI PODATKI

Sledi nekaj splošnih vprašanj.

Starostna skupina: \*

- ☐ 12
- ☐ 13
- ☐ 14
- ☐ 15
- ☐ 16
- ☐ 17
- ☐ 18

Biološki spol: \*

- ☐ ženski
- ☐ moški
- 

Lanskoletni šolski uspeh: \*

- ☐ zadosten (2)
- ☐ dober (3)
- ☐ prav dober (4)
- ☐ odličen (5)
- 

Vrstni red rojstva v družini: \*

- ☐ prvorojenec
- ☐ drugorojenec
- ☐ tretjerojenec
- ☐ edinec
- ☐ četrtorojenec in več

Koliko otrok je v vaši družini? \*

- ☐ eden
- ☐ dva
- ☐ trije
- ☐ štirje
- ☐ pet
- ☐ šest
- ☐ sedem in več

## OSEBNOST

V tem razdelku bodo vprašanja, ki se bodo navezovala na tvojo notranjost oziroma karakter.

Smer, ki te zanima: \*

- ☐ naravoslovje
- ☐ družboslovje
- ☐ umetnost

### **Psihološke igre**

V psiholoških igrah bo močno vlogo igrala vaša domišljija in predstava, zato si za te naloge vzemite čas in dobro premislite, preden označite posamezen odgovor.

Kaj bi rešil iz ognja? \*

- ☐ roparja
- ☐ veliko denarja
- ☐ domačo žival
- ☐ oblačila
- ☐ telefon

Hodiš po gozdu in zagledaš neko hišo. Kaj storiš? \*

- ☐ Greš vanjo.
- ☐ Greš naprej po poti.
- ☐ Bi si jo ogledal od zunaj in kasneje nadaljeval svojo pot.

Vstopil si v hišo (tudi če nisi izbral te možnosti, si jo poskusi predstavljati) in pred sabo zagledaš mizo. Kakšne oblike je? \*

Vaš odgovor

---

Na mizi zagledaš vrč. Iz katerega materiala je? \*

Vaš odgovor

---

V vrču je voda. Do kam sega? \*

- ☐ 1/4
- ☐ 2/4
- ☐ 3/4
- ☐ vrč je poln

Hiša ima zadaj vrt. Ko stopiš vanj, zagledaš tri drevesa: limono, jablano in bananovec. H katerem drevesu stopiš? \*

- ☐ K bananovcu.
  - ☐ K jablani.
  - ☐ K limoni.
- 

Prideš do drevesa in zagledaš sadeže. Kaj storiš? \*

- ☐ Sadež vzamem za na pot.
  - ☐ Sadež pojem.
  - ☐ Sadež pustim na drevesu.
- 

Predstavljaš si, da sadež vzameš. Kakšen te najbolj pritegne? \*

Vaš odgovor

---

Odpraviš se naprej po poti in prideš do železniške postaje. Na tiru vidiš pet delavcev, proti katerim se bliža vlak. Vlak se ne more pravočasno ustaviti. Zraven sebe zagledaš ročico, ki lahko spremeni smer vlaka. Vendar pa tudi na tisti tirnici dela en sam delavec. Kaj storiš?

- ☐ Pot preusmerim.
- ☐ Pustim ročico.
- ☐ Poskušam dobiti pomoč.

Z eno besedo se opiši. \*

Vaš odgovor

\*

do 1 ure

1-2 uri

2-3 ure

3-4 ure

5 ali več

Koliko časa  
na dan  
preživiš pred  
zasloni?





Kje preživiš največ časa? \*

- ☐ Na igricah.
  - ☐ Na socialnih omrežjih (Snapchat, Instagram)
  - ☐ Berem različne članke o področjih, ki me zanimajo
  - ☐ Šolske obveznosti.
  - ☐ Filmi, serije.
- 

Kakšni so tvoji občutki pred testom? \*

- ☐ Stres me čisto prevzame.
- ☐ Imam tremo, vendar po nekaj vdihih izpuhti.
- ☐ Kaj je trema? Nisem je še občutil/a.
- ☐ Srečen sem, da lahko dokažem svoje znanje.

Oceni se: (1 ne drži, 5 drži) \*

1

2

3

4

5

Pogosto me  
skrbijo čisto  
vsakdanje  
stvari (npr. ali  
bom prišel  
pravočasno)

☐☐☐☐☐

Kaj je tvoj talent (napiši le enega)? \*

Vaš odgovor

Želena služba v prihodnosti (napiši le eno). \*

Vaš odgovor

Oceni se: (1 ne drži, 5 drži) \*

|                                                | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |
|------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Sem vesten.                                    | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Vedno sem točen.                               | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Želim, da je vse po moje.                      | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Sem organiziran.                               | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Sam skrbim za svojo odgovornosti in dolžnosti. | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Rad sem v družbi.                              | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Rad sem v središču pozornosti.                 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

## POLOŽAJ V DRUŽBI

Razdelek je posvečen tvojemu obnašanju in stanju v družbi.

---

Učitelj vas je razdelil v skupino. Kakšna je tvoja naloga? \*

- ☐ Sem vodja.
  - ☐ Naredim večino dela.
  - ☐ Naredim toliko kot je treba.
  - ☐ Ne naredim skoraj nič.
- 

Kakšen način dela ti najbolj ustreza? \*

- ☐ Delo v skupini.
- ☐ Delo v paru.
- ☐ Samostojno delo.

Kakšen tip ocenjevanja ti bolj ustreza? \*

- ☐ Ustno spraševanje.
- ☐ Pisni preizkus znanja.
- ☐ Drugo (npr. govorni nastop, likovni izdelek...).

1 pomeni najmanj, 5 največ. \*

|                                 | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     |
|---------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Kako pomembne so ti ocene?      | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kako poznan si na šoli?         | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Koliko pravih prijateljev imaš? | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

Oceni se: \*

|                                                                | Da.                   | Ne.                   |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Ali rad/a zahajaš v družbo?                                    | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| A si zadovoljen/na pri aktivnosti, ki zahteva hitro delovanje? | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Imaš rad/a delo, ki je polno sprememb, potovanj in tveganja?   | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali rad/a načrtuješ daleč v naprej?                            | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali brez težav spremljaš razburljivo tekmo ali dirko?          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali pri vzpenjanju ponavadi prestopiš po dve stopnici?         | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali se običajno dobro počutiš na zabavah?                      | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali ti če si dlje časa sam povzroča slabo voljo?               | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali meniš, da se splača poskusiti, tudi če uspeh ni verjeten?  | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

|                                                                 |                       |                       |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Ali običajno takoj odgovoriš na pismo, pošto, ki jo prejmeš?    | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali skrbno pretehtaš možnosti, preden se odločiš?               | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali pogosto jočeš ob žalostnih filmih?                          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali kdaj razmišljaš o smislu življenja?                         | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali ob slabi novici zlahka ostaneš miren?                       | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali misliš, da si enako sposoben kot večina ljudi?              | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali te večkrat obhajajo misli, da si napačno ravnal/a?          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali se močno razjeziš, če te nekdo kritizira?                   | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali upoštevaš mnenja drugih?                                    | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali rad/a dosežeš svoje, tudi če to pomeni, da koga prizadaneš? | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ali ti gredo ljudje na splošno pogosto na živce?                | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

Prijateljica te povabi na zabavo in ugotoviš, da je ona edina oseba, ki jo tam poznaš. Kaj storiš? \*

- ☐ Pogovarjam se le z njo in sem vedno v njeni družbi.
- ☐ Zelo se razživim in se takoj vklopim v družbo.
- ☐ Iščem izgovore za odhod domov.
- ☐ Se pretvarjaš, da ti je družba všeč.

---

V modi so novi čevlji, ki jih nosi že večina sošolcev. Jih imaš tudi ti? \*

- ☐ Ja.
- ☐ Ne.
- ☐ Nameravam jih kupiti.



## POLOŽAJ V DRUŽINI

Razdelek se navezuje na tvoje obnašanje in stanje v družini.

Z družino se odpravljate na izlet. Kateri izmed tvojih sorojencev ima največji vpliv <sup>\*</sup> na potek izleta?

- ☐ Prvorojenec.
- ☐ Drugorojenec.
- ☐ Tretjerojenec in več.
- ☐ Sem edinec.

Starši vedo, da danes dobite nazaj kontrolno nalogo iz matematike. Kako bi starši <sup>\*</sup> odreagirali na slabo oceno?

- ☐ So že navajeni, zato jih novica ne preseneti preveč.
- ☐ Dokler je ocena zadostna ali več, je v redu.
- ☐ Čisto so zgroženi in mi vzamejo telefon za cel teden.
- ☐ So presenečeni, ampak kmalu sprejemejo dejstvo.

Se spopadaš oziroma si se spopadal s katero izmed mentalnih bolezni (zdravniško dokazano)? Če nimaš, pusti črto prazno.

Vaš odgovor

---

Koliko časa na dan preživiš s svojo družino? \*

- ☐ 0-1 ure
- ☐ 1-2 uri
- ☐ 2-3 ure
- ☐ 3-4 ure
- ☐ 5 ali več

Koliko časa na dan ti posvetijo starši? \*

- ☐ Je premajhna, želel/a bi več pozornosti.
- ☐ Ravno prav.
- ☐ Preveč, želel/a bi manj pozornosti.

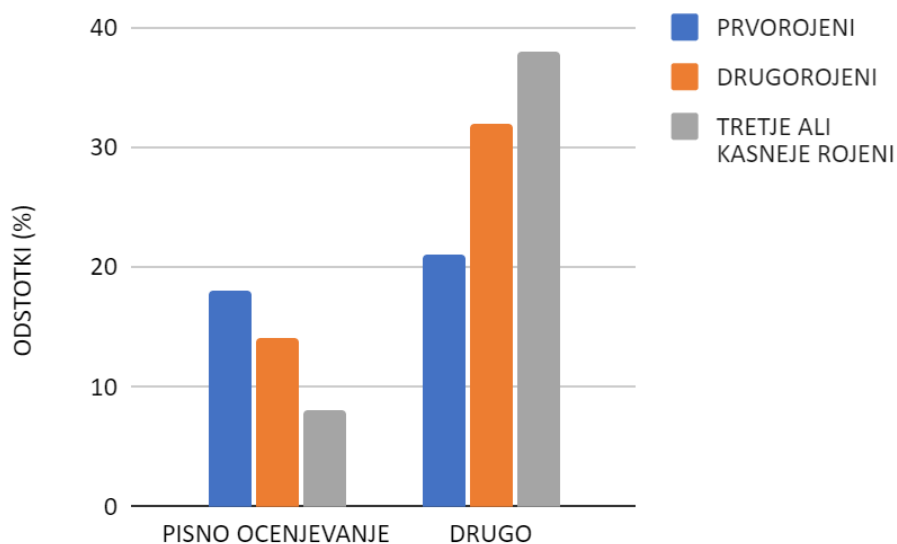
Kdaj se ti je nazadnje zdelo, da so te starši primerjali z bratom ali sestro? \*

- ☐ Danes.
- ☐ Pred enim tednom.
- ☐ Pred enim mesecem.
- ☐ Pred enim letom.
- ☐ Nikoli.

Prišli ste do konca reševanja najine ankete. Hvala za iskrenost in čas, ki ste ga namenili reševanju.

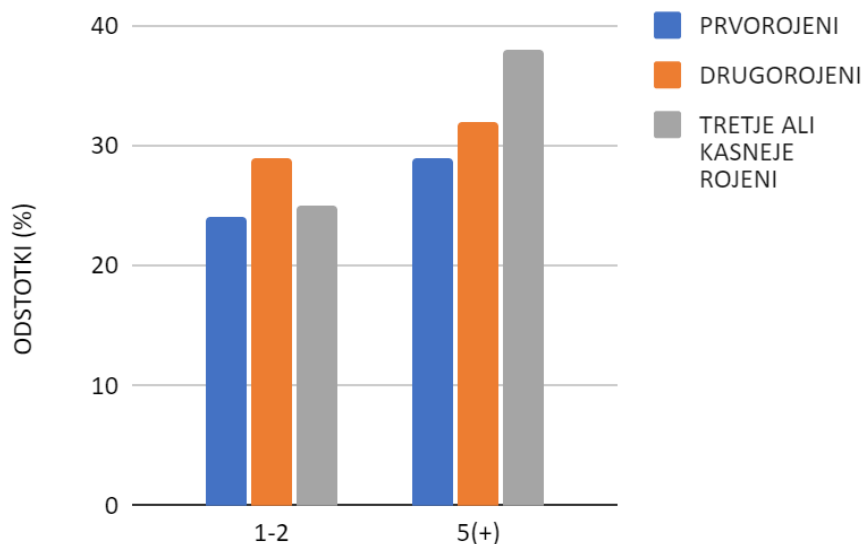
## 9.2. HISTOGRAMI

Tukaj se nahajajo grafi, ki jih nisva posredno vključili v raziskovalno nalogo, ampak še vseeno analizirajo vprašanja iz najine ankete.



Slika 16. KAKŠEN TIP OCENJEVANJ TI NAJBOLJ USTREZA?

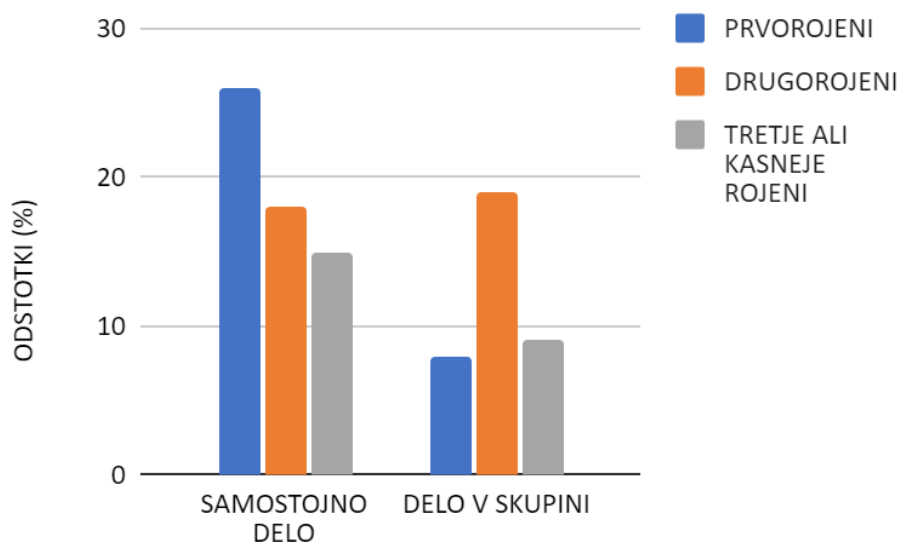
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKŠEN TIP OCENJEVANJA TI NAJBOLJ USTREZA? Prikazana sta dva izmed treh možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (pisno ocenjevanje) prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (18 %) nad drugo (14 %) in tretje ali kasneje rojenimi (8 %). Drugi odgovor (drugo/govorni nastop) prikaže večje število odstotkov tretje ali kasneje rojenih (38 %) v primerjavi s prvo (21 %) in drugorojenci (32 %).



Slika 17. KAKO POMEMBNE SO TI OCENE?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKO POMEMBNE SO TI OCENE?

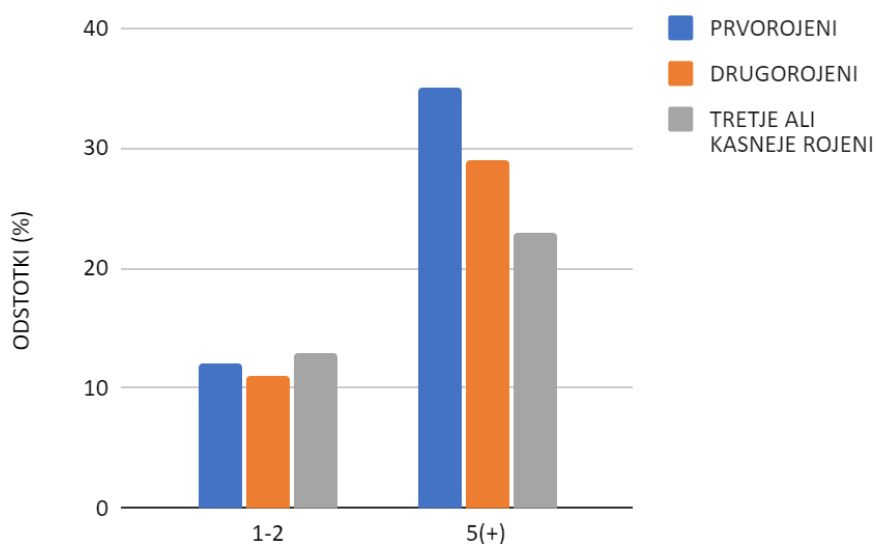
Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado drugorojencev (29%) nad prvo (24%) in tretje ali kasneje rojenimi (25%). Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov tretje ali kasneje rojenih (38%) v primerjavi s prvo (29%) in drugorojenci (32%).



Slika 18. KAKŠEN NAČIN DELA TI NAJBOLJ USTREZA?

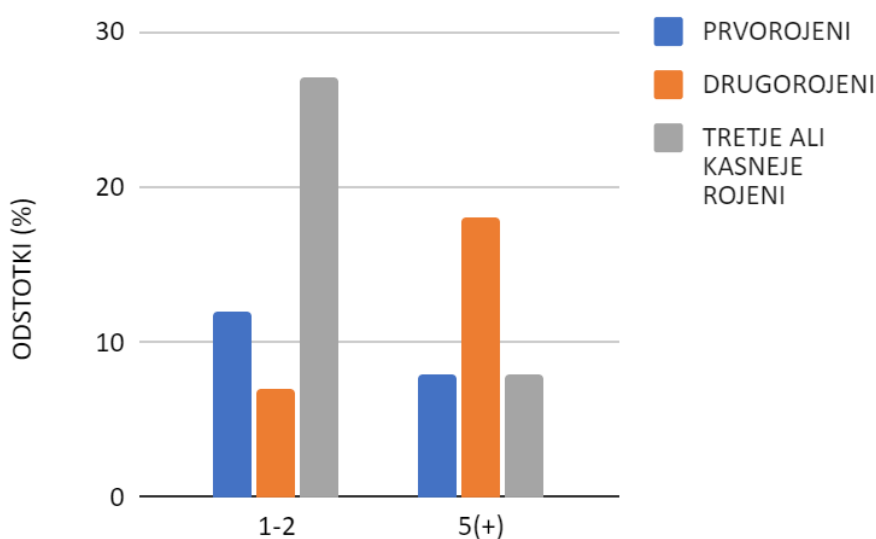
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKŠEN NAČIN DELA TI NAJBOLJ USTREZA? Prikazana sta dva izmed treh možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (samostojno delo)

prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (26 %) nad drugo (18 %) in tretje ali kasneje rojenimi (15 %). Drugi odgovor (delo v skupini) prikaže večje število odstotkov drugorojenih (19 %) v primerjavi s prvo (8 %) in tretje ali kasneje rojenimi (9 %).



Slika 19. *Sem vesten.*

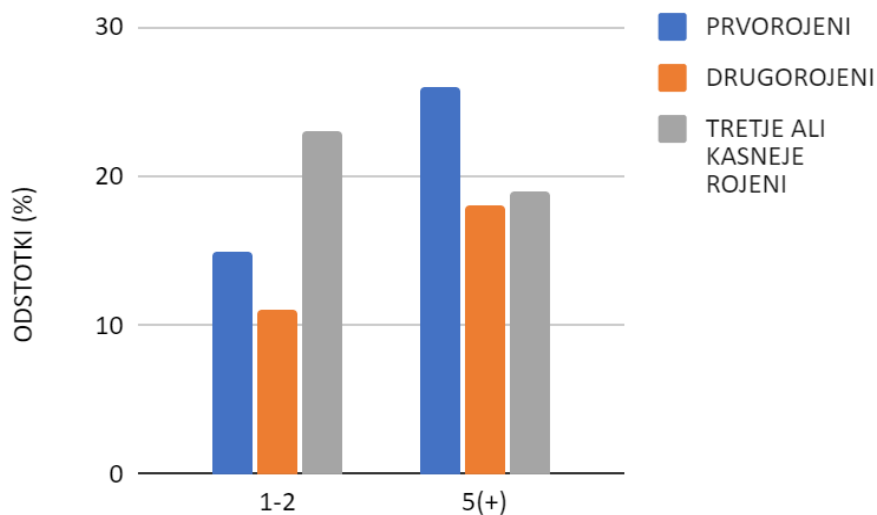
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje SEM VESTEN. Prikazana sta dva izmed štirih danih odgovorov, saj edina prikazeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2) prikazuje približno podobno število odstotkov vseh vrstnih redov rojstva (prvo, drugo, tretje rojencev). Vendar kljub temu tretje ali kasneje rojeni (13 %) še vedno prevladajo nad prvo (12 %) in drugorojenci (11 %). Drugi odgovor (5(+)) pa prikaže veliko prevlado v odstotkih prvorojencev (35 %) primerjanih z drugo (29 %) ter tretje ali kasneje rojenimi (23 %).



Slika 20. *Želim, da je vse po moje.*

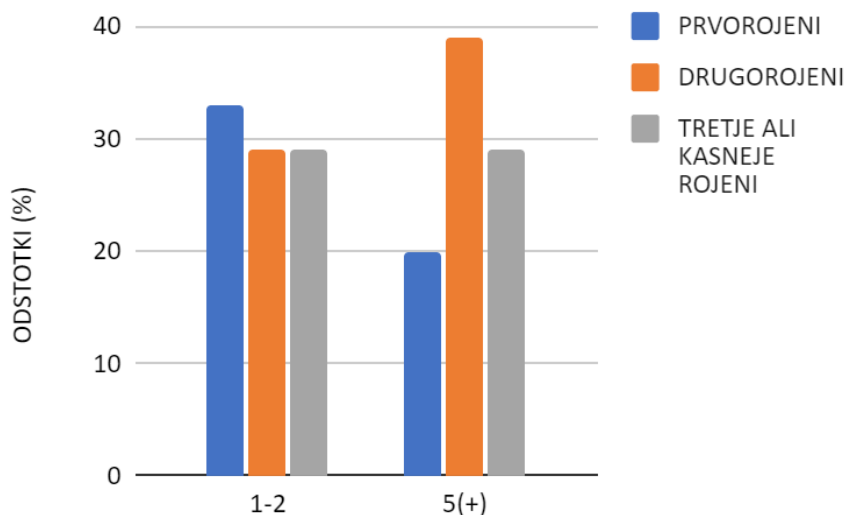
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ŽELIM, DA JE VSE PO MOJE. Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado tretje ali kasneje rojenih (27 %) nad prvo (12 %) in drugo rojenimi (7 %).

Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov drugorojencev (18%) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (8%) in prvorojenci (8%).



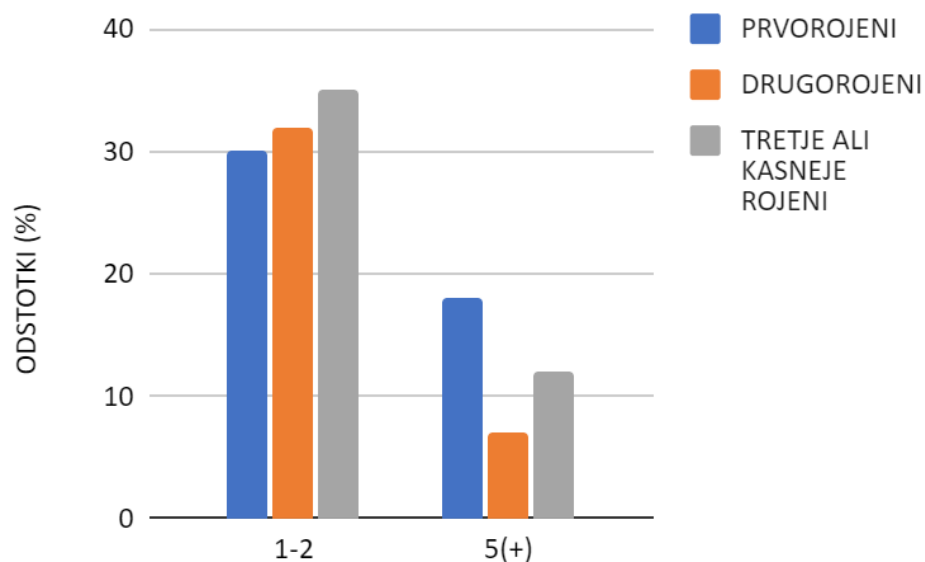
Slika 21. *Sem organiziran.*

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje SEM ORGANIZIRAN. Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado tretje ali kasneje rojenih (23 %) nad prvo (15 %) in drugo rojenimi (11 %). Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov prvorojencev (26 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (19 %) in drugorojenci (18 %).



Slika 22. *Rad sem v družbi.*

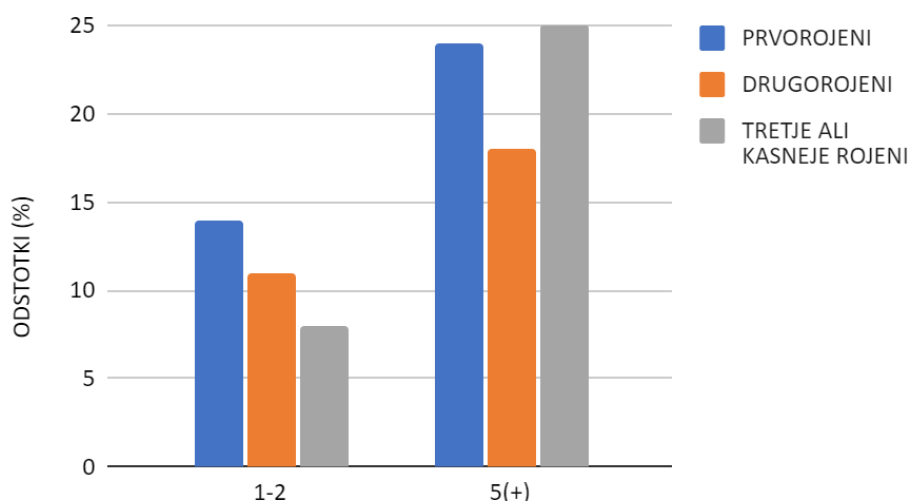
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje RAD SEM V DRUŽBI. Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujemo. Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado prvorojenih (33 %) nad drugo (29 %) in tretje ali kasneje rojenimi (29 %). Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov drugorojencev (39 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (29 %) in prvorojenci (20 %).



Slika 23. *Rad sem v središču pozornosti.*

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje RAD SEM V SREDIŠČU POZORNOSTI. Prikazana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujemo. Prvi odgovor (1-2) prikaže odstotno nadvlado tretje ali kasneje rojenih (35 %) nad drugo (32 %) in prvorojenci (30 %). Drugi odgovor (5(+)) prikaže večje število odstotkov prvorojencev (19 %) v prim

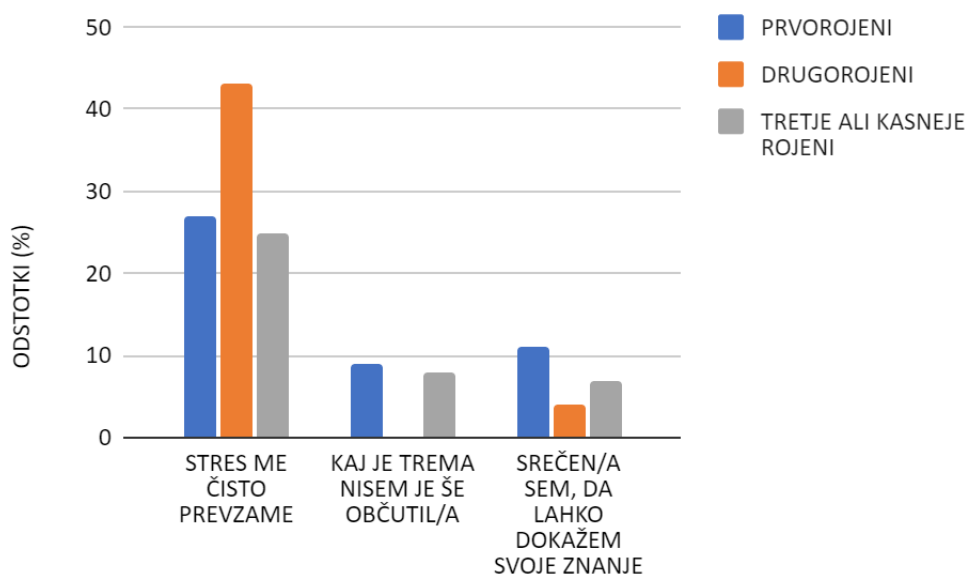
erjavi s tretje ali kasneje rojenimi (12 %) in drugorojenci (12 %).



Slika 24. Pogosto me skrbijo čisto vsakdanje stvari.

Grafični prikaz: POGOSTO ME SKRBIJO ČISTO VSAKDANJE STVARI. Podana sta dva izmed štirih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva.

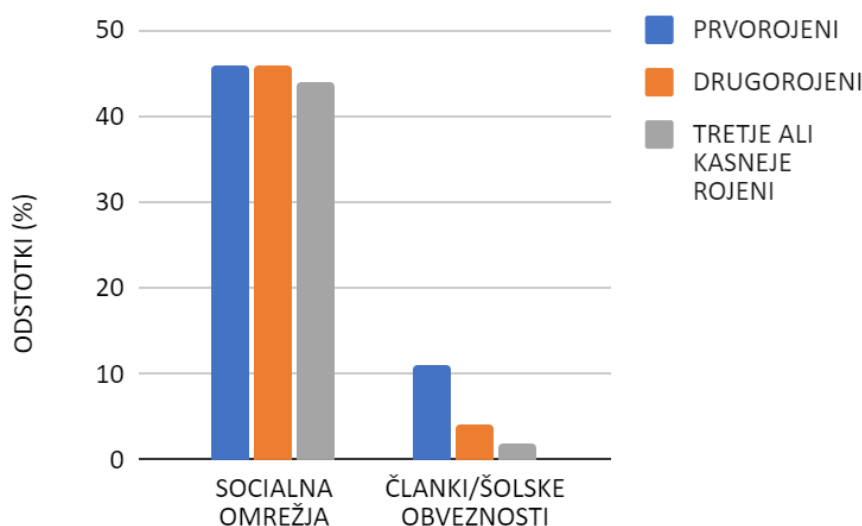
Prvi odgovor (1-2) prikaže prevlado odstotkov prvorojencev (14 %) nad drugo (11 %) ter tretje ali kasneje rojenimi (8 %). Drugi odgovor (5(+)) pa prikazuje prevlado odstotkov tretje ali kasneje rojenih (25 %) nad prvo (24 %) in drugorojenci (18 %).



Slika 25. KAKŠNI SO TVOJI OBČUTKI PRED TESTOM?

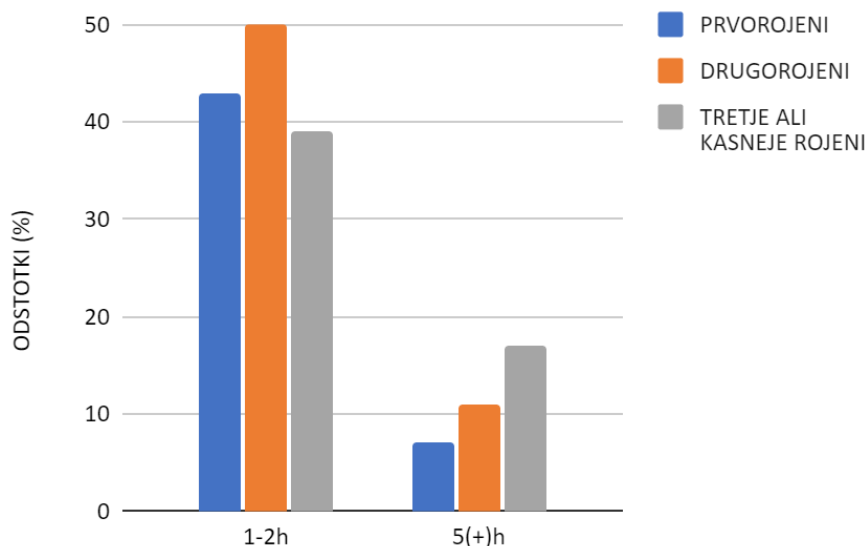


Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKŠNI SO TVOJI OBČUTKI PRED TESTOM? Prikazani so trije izmed štirih danih odgovorov, saj edini prikažejo vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (stres me čisto prevzame) prikazuje prevlado odstotkov drugorojencev (43 %) nad prvo (27 %) ter tretje ali kasneje rojenimi (25 %). Drugi odgovor (kaj je trema nisem je še občutil/a) pa prikazuje skoraj neopazno prevlado v odstotkih prvorojencev (9 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (8 %). Vidno pa je tudi pomanjkanje odgovorov drugorojencev. Tretji odgovor (srečen/a sem, da lahko dokažem svoje znanje) pa prikaže večji odstotek prvorojencev (11 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (7 %) in drugorojenimi (4 %).



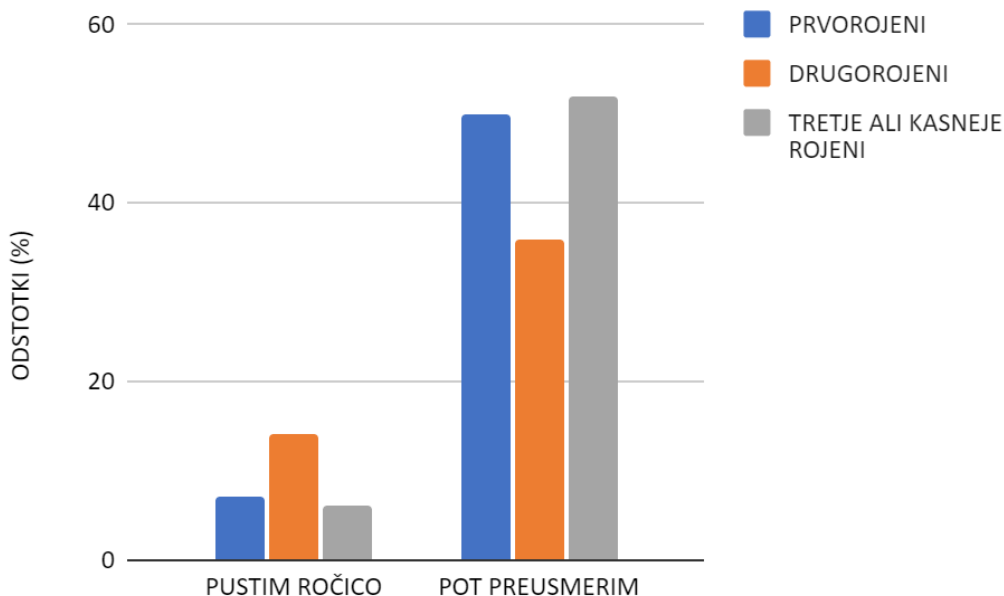
Slika 26. KJE PREŽIVIM NAJVEČ ČASA?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KJE PREŽIVIM NAJVEČ ČASA? Prikazana sta dva izmed petih možnih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (socialna omrežja) prikazuje izenačenje v odstotkih prvorojencev (46 %) in drugorojencev (46 %). Število tretje ali kasneje rojenih pa je le za malo za njimi s 44 %. Drugi odgovor (članki/šolske obveznosti) pa prikaže vodstvo prvorojencev (11 %) nad drugo (4 %) ter tretje ali kasneje rojenimi (2 %).



Slika 27. KOLIKO ČASA NA DAN PREŽIVIŠ PRED ZASLONI?

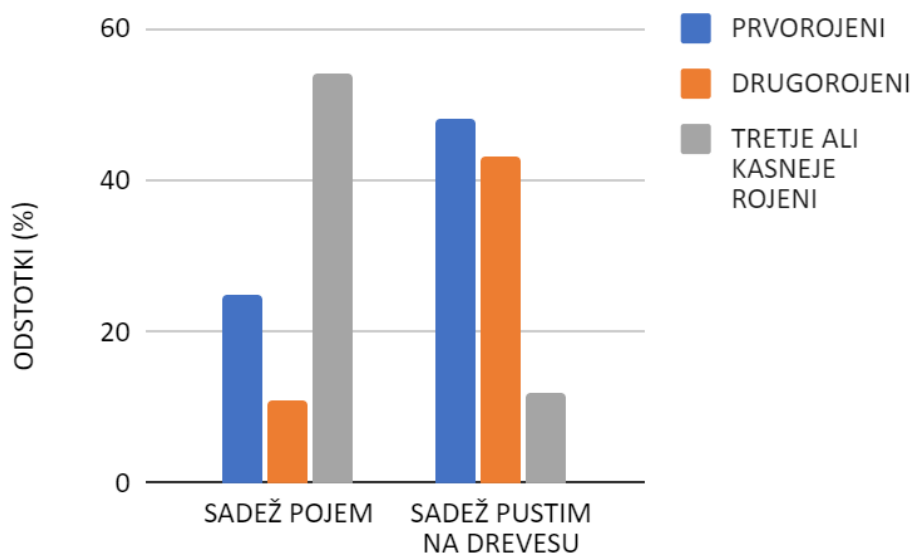
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KOLIKO ČASA NA DAN PREŽIVIŠ PRED ZASLONI? Prikazana sta dva izmed štirih odgovorov, saj edina prikazeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (1-2h) prikazuje prevlado drugorojencev (50%) nad prvo (43 %) in tretje ali kasneje rojenimi (39 %). Drugi odgovor (5(+h)) pa prikaže vidno prevlado tretje ali kasneje rojenih (17 %) nad prvo (7 %) in drugo rojenimi (11 %).



Slika 28. KAJ STORIŠ: pustim ročico ali pot preusmerim?

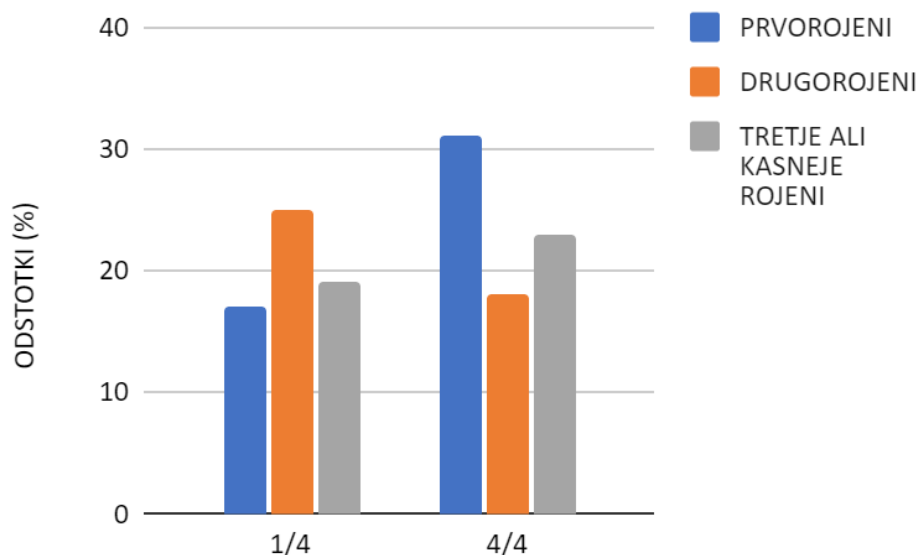
Grafični prikaz prikazuje odgovore na vprašanje KAJ STORIŠ: pustim ročico ali pot preusmerim iz sklopa psiholoških iger. Vprašanje temelji na opazitvi vlaka, ki se

prehitro približuje proti petim delavcem na tiru. Ne more se pravočasno vstaviti. Poleg osebe, ki odgovarja pa je postavljena ročica, ki jo ta oseba lahko prestavi tako, da zamenja smer vlaka. Vendar pa je tudi na tistem tiru en sam delavec. Prikazana sta dva izmed treh odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Pri prvem odgovoru (pustim ročico) je vidna prevlada drugorojenih (14 %) v primerjavi z prvo (7 %) in tretje ali kasneje rojenimi (6 %). Pri drugem odgovoru (pot preusmerim) pa je vidna prevlada tretje ali kasneje rojenih (52%) nad prvo (48 %) in drugo rojenimi (36 %).



Slika 29. *Prideš do drevesa in zagledaš sadeže. KAJ STORIŠ?*

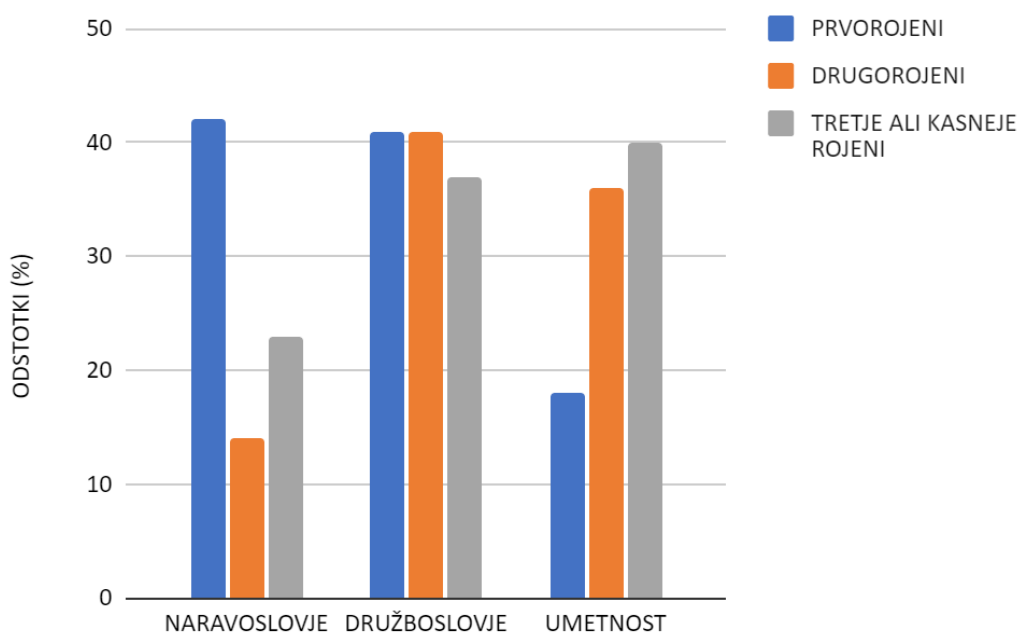
Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje *Prideš do drevesa in zagledaš sadeže. KAJ STORIŠ?*, ki spada pod sklop psiholoških iger. Prikazana sta dva izmed treh odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Pri prvem izbirnem odgovoru lahko opazimo prevlado tretje ali kasneje rojenih (54 %) nad drugo (11 %) in prvorojenci (25 %). Pri drugem izbirnem odgovoru pa lahko opazimo prevlado prvorojencev (48 %) nad drugo (43 %) ter tretje ali kasneje rojenimi (12 %).



Slika 30. DO KAM SEGA VODA V VRČU?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje DO KAM SEGA VODA V VRČU?

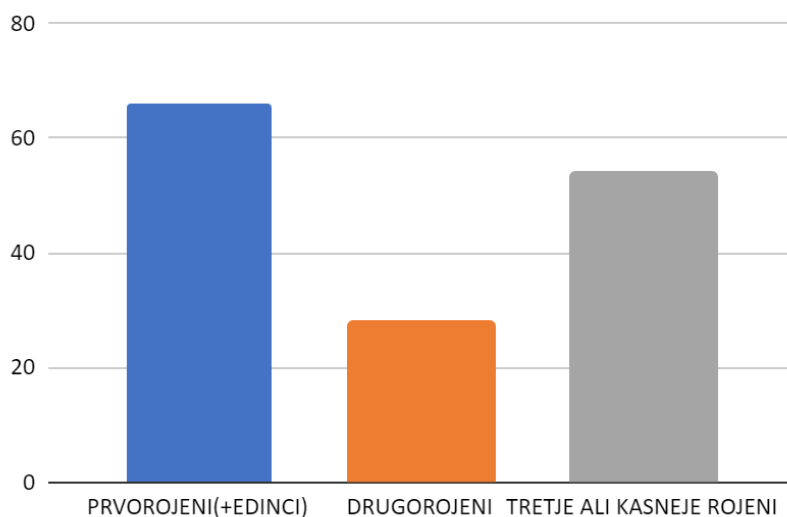
Vprašanje spada v sklop psiholoških iger. Pri tem vprašanju sta prikazana dva izmed štirih odgovorov, saj edina prikažeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Vidno je, da prvi odgovor (vrč je poln  $\frac{1}{4}$ ) označi večina drugorojenih (25 %) v primerjavi z prvo (17 %) in kasneje rojenimi (19 %). Druga možnost je bila, da je vrč poln ( $\frac{4}{4}$ ) pa je odgovorilo večino prvorojencev (31 %) v primerjavi z drugo (18 %) in kasneje rojenimi (23 %).



Slika 31. Smer, ki te najbolj zanima.

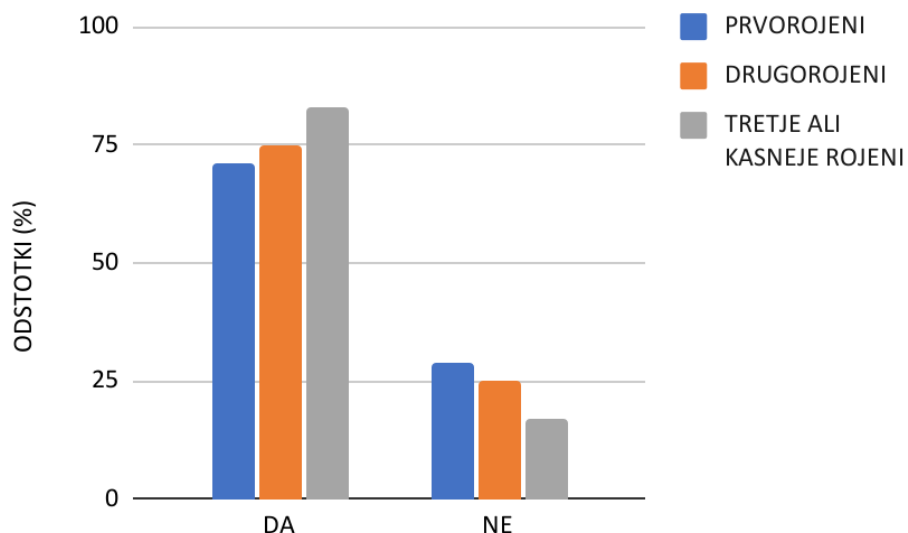
Grafični prikaz prikazuje rezultate na vprašanje o smeri, ki te najbolj zanima. Za odgovor so bile podane tri možnosti in sicer naravoslovje, družboslovje ter umetnost. Vidno je, da je največ prvorojencev izbralo naravoslovje (42 %) najmanj pa umetnost (18 %). Odstotki prvorojencev ki so izbrali družboslovje se bližajo odstotkom naravoslovcev z 41 %. Pri drugorojenih lahko opazimo prevlado družboslovja (41 %) nad umetnostjo in naravoslovjem. Na drugem mestu sledi umetnost z 36 %. Na zadnjem mestu ostaja naravoslovje z le 14%.

Nazadnje je podan še prikaz tretje ali kasneje rojencev v katerem je za spremembo opazna prevlada umetnosti (40 %). Za njo se približuje družboslovje z 37 % ter nazadnje še naravoslovje z 23 %.



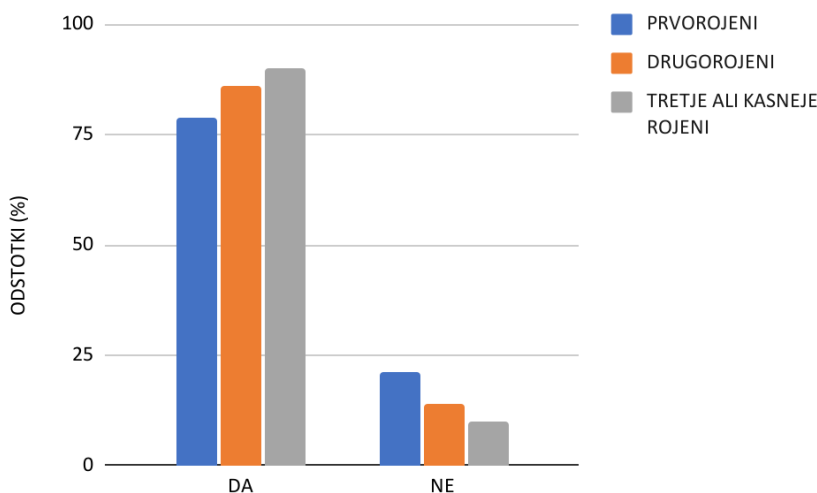
Slika 32. Vrstni red rojstva reševalcev ankete.

Grafični prikaz prikazuje vrstne rede reševalcev dane ankete z podatki o številu. Kot vidno je prvorojencev količinsko največ in sicer 66. Drugorojenih otrok pa je po številu najmanj le 28. Število tretje ali kasneje rojenih otrok pa se že bliža prvorojencem z 52. Največ ljudi, ki je reševalo to anketo je torej prvorojencev najmanj pa drugorojencev.



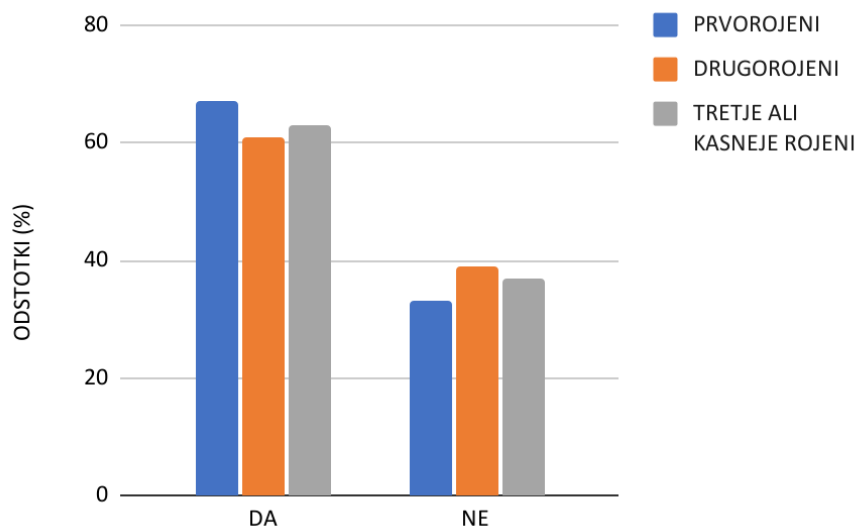
Slika 33. ALI RAD NAČRTUJEŠ DALEČ VNAPREJ?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI RAD NAČRTUJEŠ DALEČ VNAPREJ?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno prevlado tretjerojencev ali kasneje rojenih (58 %) nad prvo (56 %) in drugorojenimi (43 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (57 %) v primerjavi z prvo (44 %) in tretje ali kasneje rojenimi (42 %).



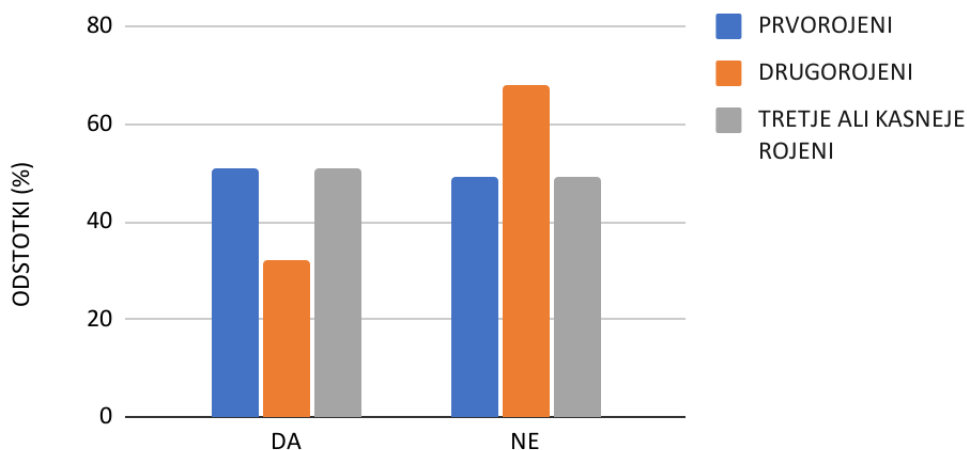
Slika 34. ALI MENIŠ, DA SE SPLAČA POSKUSITI, TUDI ČE USPEH NI ZAGOTOVLJEN?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI MENIŠ, DA SE SPLAČA POSKUSITI, TUDI ČE USPEH NI ZAGOTOVLJEN?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno prevlado tretjerojencev ali kasneje rojenih (90 %) nad drugo (86 %) in prvorojenimi (79 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov prvorojencev (21 %) v primerjavi z drugo (14 %) in tretje ali kasneje rojenimi (10 %).



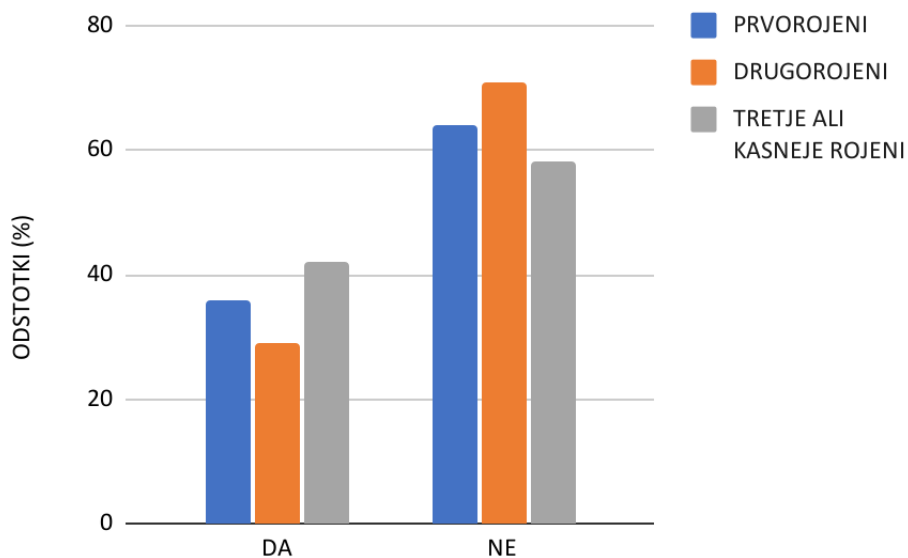
Slika 35. ALI SKRBNO PRETEHTAŠ MOŽNOSTI, PREDEN SE ODLOČIŠ?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI SKRBNO PRETEHTAŠ MOŽNOSTI, PREDEN SE ODLOČIŠ?, pri katerem so se lahko udeleženci ocenili z odgovorom DA ali NE. Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado prvorojencev (67 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (63 %) in drugorojenimi (61 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (39 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (37 %) in prvorojenimi (33 %).



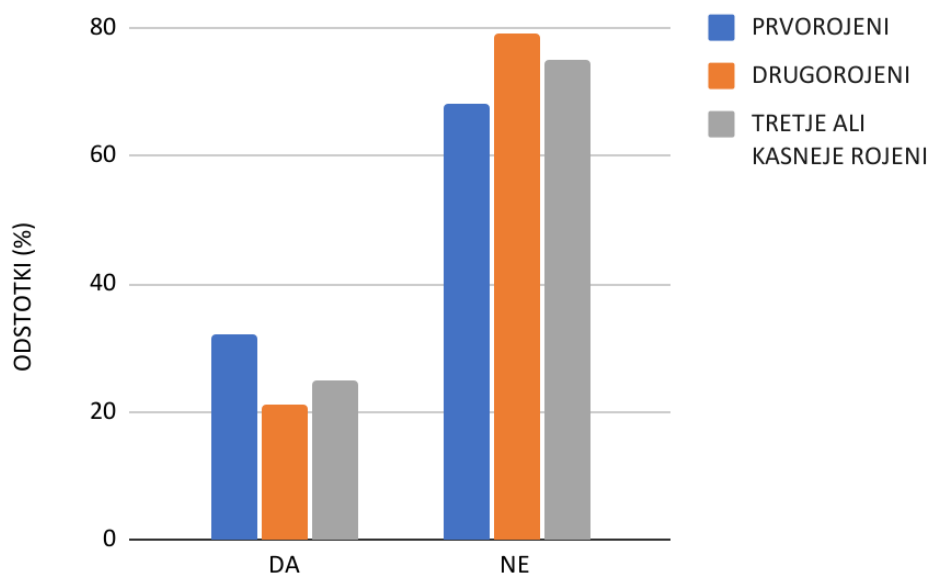
Slika 36. ALI OB SLABI NOVICI ZLAHKA OSTANEŠ MIREN?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI OB SLABI NOVICI ZLAHKA OSTANEŠ MIREN? Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado prvorojencev ter tretje in kasneje rojenih (51 %) nad drugorojenimi (32 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (68 %) v primerjavi s tretje in kasneje rojenimi ter prvorojenimi (49 %).



Slika 37. ALI MISLIŠ, DA SI VREDEN VEČ OZ. MANJ KOT VEČINA LJUDI?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI MISLIŠ, DA SI VREDEN VEČ OZ. MANJ KOT VEČINA LJUDI? Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado tretje in kasneje rojenih (42 %) nad prvo (36 %) ter drugorojenimi (29 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (71 %) v primerjavi s prvo (64 %) in tretje in kasneje rojenimi (58 %).

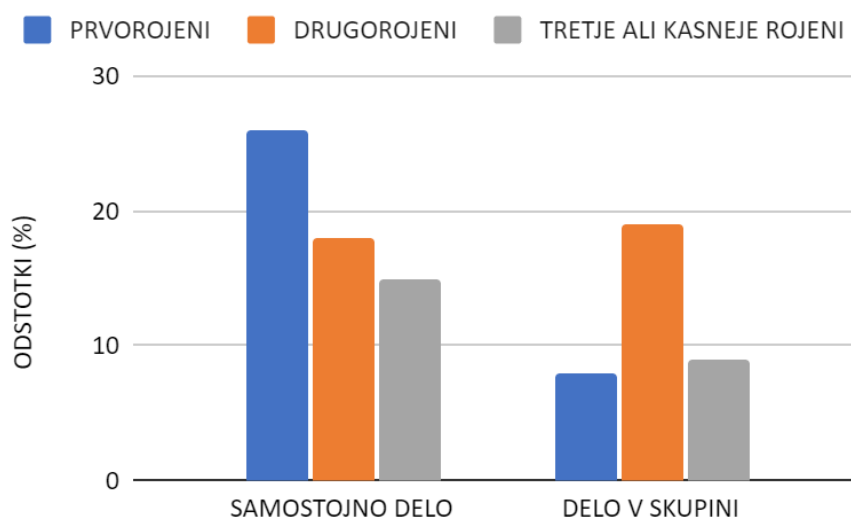


Slika 38. ALI TE VEČKRAT OBHAJAJO MISLI, DA SI NAPAČNO RAVNAL/A?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje ALI TE VEČKRAT OBHAJAJO MISLI, DA SI NAPAČNO RAVNAL/A? Odgovor DA prikaže odstotno nadvlado prvorojenih (32 %) nad tretje ali kasneje rojenimi (25 %) ter drugorojenimi



(21 %). Odgovor NE prikaže večje število odstotkov drugorojencev (79 %) v primerjavi s tretje ali kasneje rojenimi (75 %) in prvorojenimi (68 %).



Slika 39. Kakšen način dela ti najbolj ustreza?

Grafični prikaz prikazuje odgovore na anketno vprašanje KAKŠEN NAČIN DELA TI NAJBOLJ USTREZA? Prikazana sta dva izmed treh možnih odgovorov, saj edina prikazeta vidno razliko v rezultatih, ki jo potrebujeva. Prvi odgovor (samostojno delo) prikaže odstopno nadvlado prvorojencev (26 %) nad drugo (18 %) in tretje ali kasneje rojenimi (15 %). Drugi odgovor (delo v skupini) prikaže večje število odstotkov drugorojenih (19 %) v primerjavi z prvo (8 %) in tretje ali kasneje rojenimi (9 %).